

UNIVERSITAS

Norges største studentavis

utgave 2, årgang 76

www.universitas.no

torsdag 20. januar 2022

FHI-forsker: Unge, eldre og oslofolk har hatt det verst under korona

Forskerintervju s. 19

— VI HAR FRYST MYE

Maja og kollektivet har delt på én ovn, og lånt penger av foreldre for å få råd til mat

Mens andre får strømstøtte, får studentene mer lån

Nyhet s. 4-5

MÅNEDSLANGE VENTETIDER HOS LÅNEKASSEN:
Hedda (25) gikk uten støtte et helt semester

Nyhet s. 8-9

BRUKTBOKBONANZA

Stadig flere kjøper pensum brukt

Nyhet s. 7

DISSE HAR VI TROEN PÅ I 2022

- Artister
- Forfattere
- Kunstnere

Intervjuer med han gaiden og Aksel-Dev Dhunsi

Kultur s. 20-23

Studenter i Danmark raser:

FJERNER TUSENVIS AV STUDIEPLASSER I STORBYENE

Utenriks s. 16-17

**NOTERE FOR HÅND ELLER PÅ PC?
Slik lærer du best**

Nyhet s. 14

MENINGER

Redaktør: **Endre Ugelstad Aas**
endreaas@gmail.com 901 95 375

Nyhetsleder: **Live Tronstad**
livetronstad@gmail.com 412 81 039

Fotosjef: **Charlotte Førde Skomsøy**

Desksjef: **Sofie Martesdatter Granberg**

Nettredaktør: **Saga Eline Jonsson Hoff**

Følg oss

www.universitas.no

facebook.com/UniversitasOslo

twitter: @universitas_no

instagram: universitas_offisiell

Tips oss

tips@universitas.no

Leder

Feilslått regionalisering

Se for deg at studentopptaket i Oslo, Bergen og Trondheim plutselig må kuttes med ti prosent. Universitetene i storbyene får valget mellom å flytte plassene ut av i distriktene, eller å legge dem ned. Populære utdannelse som sender studentene raskt ut i jobb, bør prioriteres. Alt dette er det regjeringen (med Stortingets godkjenning) som har bestemt. Tidshorisonen: et snaut tiår.

I ukas utgave av Universitas kan du lese om den danske sosialdemokratiske regjeringens drastiske plan for å flytte studieplasser ut i distriktene. «Flere og bedre uddannelsesmuligheter i hele Danmark» heter den. Målet er å bremse sentraliseringen og tilby et bedre utdannelsesstilbud for alle dansker med vitnemål i hånden. Forsknings- og utdanningsminister Ane Halsboe-Jørgensen argumenterer blant annet for at et styrket utdannelsesstilbud i distriktene vil tiltrekke seg flere unge som ellers ville studert i en større by. Ja, som kanskje ikke ville fått noen høyere utdanning. På papiret høres dette fint ut. Men som gjennomført politikk kan det fort bety kroken på døra for en rekke studieprogrammer og fagmiljøer.

Leder av studenterrådet ved Københavns universitet Esben Bjørn Salomonsen sier til Universitas at det simpelthen vil være for dyrt å flytte utdannelsene ut i distriktene.

Hvis Borten Moe og co ser til Danmark for inspirasjon, kan konsekvensene bli fatale

– Universitetsutdannelse er forskningsbaserte. Hvis du skal bygge opp en ny utdanning, må du ha med deg forskningsmiljøene, og det krever mange ressurser, sier han.

Rektor ved samme universitet utelukker derfor ikke at det blir aktuelt å legge ned utdannelse. Det samme gjelder for CBS, Universitetet i Aarhus og andre tunge og tradisjonsrike institusjoner. I alt skal 4500 studieplasser legges ned eller flyttes til distriktene. Internasjonalt anerkjente fagmiljøer og studieprogrammer, som det har tatt årevis å bygge opp, står i fare for å forsvinne innen noen få år. På universitetene biter fagansatte og studenter negler i frykt for hva som vil skje med deres fag. Humaniora er særlig utsatt. Av de 1590 utsatte plassene ved Københavns universitet, skal 40 prosent hentes fra humaniora. De humanistiske fagene er ikke «arbeidsrelevante» nok, mener danske styresmakter.

Frustrasjonen er stor, både i og utenfor sektoren – Jeg er sint. Jeg er faktisk sint. Sint og skuffet, sier historiestudent Kitti Mørk til danske Univavisen. Forrige uke demonstrerte hun og hundrevis av medstudenter mot planene i Danmarks største byer. De sier de er en del av et nytt studentopprør, at avtalen «smadrer» universitetenes og unges fremtidsmuligheter.

Signalene fra Danmark bør være et tydelig varsel for norske politikere som snakker høyt om «arbeidsrelevans» og «desentralisering» i akademia. Dagens regjering har varslet en storsatsning på utdanning i hele Norge. De vil blant annet stille tydeligere nasjonale krav til regionalt nærvær for universiteter og høyskoler. Hvis Borten Moe og co ser til Danmark for inspirasjon, kan konsekvensene bli fatale. Planen er langt på vei et dårlig skjult påskudd for å skjære i en allerede økonomisk finkjemmet dansk universitetssektor.

Universitas er en avis for og av studenter. Universitas er et nyhets- og debattorgan for lærestedene tilknyttet Student-samskipnaden SiO. Universitas skal drive kritisk og uavhengig journalistikk og være partipolitisk nøytral. Universitas arbeider etter Vær varsom-plakatens regler for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig omtale, oppfordres til å kontakte redaksjonen.

Daglig leder: **Jone Trovåg**
j.v.trovag@universitas.no 99 57 39 67

Annonseansvarlig: **Geir Dorp**
geir.dorp@universitas.no 22 85 32 69

Besøksadresse: **Moltke Moes vei 33**

Post: **Boks 89 Blindern, 0314 Oslo**

Epost: **universitas@universitas.no**

Nettside: **www.universitas.no**

Krympende ytringsrom i akademia

Universitetet må ha rom for kontroversielle ytrere.

Akademisk ytringsfrihet

Nima Salimi, journalist i Universitas

Ofta omtales universitetet som en bærebjelke i demokratiet. Det beskriver en plass hvor etablerte sannheter kan granskes og kritiseres. Marcus Monrad, som var en av Norges mest betydningsfulle tenkere på 1800-tallet, gikk så langt at han kalte universitetet for krystallkjernen i den frie nasjonen.

Han hadde rett i sitt utsagn. I studentforeninger vokste kvinnebevegelsen, miljøbevegelsen og humanismen fram. Ideologiske brytninger og intellektuell debatt drev demokratiet fremover.

Men den samme arenaen som satt rammene for granskning og kritikk, trues i dag av illiberale krefter. Meningsmangfold og sannhetssøken utfordres av konformitetspress og selvsensur. Krystallkjernen i den frie nasjonen står i fare for å sprekket i biter.

Truslene mot akademia er større i andre land enn Norge. I 2019 fjernet kinesiske Fudan University uttrykket «tankefrihet» fra universitetets målsetting. Studentene protesterte ved å synge høyskolesangen som inkluderte frihetsuttrykket.

Men de sang for døde ører. I 2021 ble Xi Jinpings tanker innført som pensum. Fra å være tankelaboratorier hvor hypoteser dissekeres og vurderes, har kinesiske universiteter blitt indoktrineringsleirer for kommunistpartiets diktaturstyrer.

Men også i demokratier angripes akademia av illiberale krefter.

Ifølge Foundation for Individual Rights in Education sanksjoneres stadig flere amerikanske akademikere for ytringene sine. Nedrykking i stilting og oppsigelse er to av de vanligste represaliene.

Mens det var 24 forsøk på å sanksjonere en akademiker i 2015, var det 113 i 2020. Og av de totalt 426 forsøkene mellom 2015 og 2020, involverte 63 prosent en akademiker som uttrykte en personlig mening i et kontroversielt spørsmål.

Det samme situasjonsbildet fastholdes og styrkes i en studie av Center for the Study of Partisanship and Ideology, som varsler en akademisk ytringsfrihet i krise. Studien tok utgangspunkt i universitetsmiljøene i USA, Storbritannia og Canada, hvor det i alle land ble avdekket støtte for å sensurere kontroversielle standpunkter. For eksempel ville halvparten av doktorgradstudentene i USA og Canada støttet en kampanje for å avskjedige forskere med konservative forskningsfunn.

Det er riktignok mulig at studentene hadde gode intensjoner. Folk flest ønsker å beskytte eget verdensbilde, det de mener er moralsk godt og korrekt. Men gir man likevel ikke ytringsrom for andre ytringer enn ens egne, undergraver man universitetets rolle som sannhetssøkende institusjon og som utvikler av demokratiet.

I verste fall produserer universitetet ensrettede samfunnsborgere, som får papirer på at de har kunnskap om saker de ikke har blitt utfordret på

Men ytringsfriheten i akademia utfordres også i vårt eget land. Institutt for samfunnsforskning rapporterte i fjor at norske forskere er mindre villige til å

Arkivaren

Historiske skråblikk av Amanda «Skøyer'n» Schøyen

(OSLO SCIENCE) CITY BEAUTIFUL

I det siste har det vært mye diskusjon rundt det foreslåtte, og helt objektivt tøvete, nye navnet på Forskningsparken t-banestasjon, Oslo Science City. I 2009 ble det ropt varsku om en annen holdeplass på universitetsområdet, nemlig «usedvanlig stygg[e]» og «forslummet[e]» Blindern t-banestasjon. Estet og daværende teknisk direktør ved UiO mente dessuten at stasjonen var «direkte farlig for fotgjengere og syklistene». En psykologstudent på stedet så hakket mer pragmatisk på det: «Den er helt grei. Jeg bruker den jo ikke til annet enn å gå av og på».

Universitas 11. februar 2009

OG SOLEN GÅR SIN GANG

I en tvist på det klassiske fem på gata-formatet, spurte Universitas i 2003 om vitsen med soluret bak Sophus Lies auditorium – det virket jo ikke en gang! Spørsmålene startet uskyldig nok hos Jan Erlvang, en fyr som var «med på å bygge Blindern på 60-tallet». Innen astrofysiker extraordinaire Knut Jørgen Røed Ødegaard kommer til orde, har journalisten lansert en egen teori: «Kan det passerliknende uret være et frimurersymbol?» Cue Odd Grann, informasjonsansvarlig for Den Norske Frimurerorden: «På 254 år er det ingen som har klart å bevise at Den Norske Frimurerorden driver med noe skummelt eller okkult». Det der er ikke det grann overbevisende, Grann!

Universitas 26. november 2003

ILLUSTRASJON: ØVINND HOVLAND

formidle funn som kan være kontroversielle eller krenkende. Forskere på kjønns- og klimafeltet begrenser seg mer enn andre, men innvandrings- og integreringsforskere aller mest. Konsekvensen er at potensielt viktig kunnskap ikke kommer samfunnet til gode.

Noen som har valgt det motsatte av å begrense seg, er jurist og folkerettsekspert Cecilie Hellestveit. I et intervju med Khrono tok hun opp utenlandske forskeres rolle i norske fagmiljøer, som utløste en større debatt om internasjonalsisering av academia. Uttalelsene hennes ble kalt xenofobe, elitistiske og farlige. I tillegg ble Hellestveit bedt om å droppe avtalt undervisning på grunn av sine meninger. Det

er en bekymringsfull statusoppdatering på yrtingskårene i academia.

Og særlig bør det bekymre oss studenter. Om frykten for å bryte med rådende normer hindrer akademikere fra å formidle seg fritt, svekker det kunnskapsgrunnlaget i undervisningen og pensumlitteraturen. I verste fall produserer universitetet ensrettede samfunnsborgere, som får papirer på at de har kunnskap om saker de ikke har blitt utfordret på.

I forsøk på å forhindre dette, har land som Storbritannia valgt å innføre lover for å styrke den akademiske friheten,

der bøter utgis til utdanningsinstitusjoner som svekker friheten. Men det er usikkerhet knyttet til hvorvidt lovene kan utvide yrtingsrommet.

For yrtingsfriheten består ikke bare av rettsregler. Den består også av kultur. Lovgivningen er åpen for at kontroversielle emner diskuteres, men norsk kultur er ikke det. Arbeidet for bredere meningskorridorer i academia skjer derfor først og fremst i utdanningsfelleskapene – mellom meg og deg – hver gang vi beslutter oss for at yrtingsfriheten skal finne sted.

debatt@universitas.no

Øyeblikket

av Charlotte Førde Skomsøy

Sokkelesten: Ferske friluftinteresserte dypper tærne i pilking.

UNIVERSITAS

TIPS OSS:

tips@universitas.no

UTTEGNERE:

Emilie Waldal
Sivert Bjelland Sevattal
Sofie Martesdatter Granberg

DESKJOURNALISTER:

Amanda Schøyen
Sofie Kristine Flydal

KORREKTURSJEF:

Harald Nordbø

Universitas støttes av Velferdstinget, som står uten redaksjonelt ansvar.

nyhetsredaktør: **Live Tronstad**
livetronstad@gmail.com 412 81 039

NYHET

Delte ut bonuser til 3,5 millioner

Politi-bonus: For første gang har Politihøgskolen (PHS) valgt å dele ut bonuser på opptil 10.000 kroner per ansatt, melder NRK. Det ble bestemt i november på forslag fra rektor Nina Skarpenes, etter diskusjon med fagforeningene. Det har fått private aktører til å se rødt: – Vi opplever at det er litt umusikalsk, sa Joachim Dagenborg

som er kommunikasjonssjef i bransjeorganisasjonen for små og mellomstore bedrifter SMB til NRK. På grunn av pandemien og tøffe økonomiske kår for mange bedrifter, mener han dette er feil tidspunkt for en statlig aktør å gi ut ekstra bonuser. *LT*

STUDENTER VENTER FORTSATT PÅ LOVET STRØMSTØTTE:

– Jeg ble nødt til å låne penger

Høye strømpriser: Maja Hansen-Møllerud og kollektivet hennes sliter med å betale de høye strømrregningene.

Til tross for at Maja Hansen-Møllerud (20) og kollektivet har tatt grep for å redusere strømforbruket, ble hun nødt til å låne penger av foreldrene for å kjøpe mat.

Strømsøtte

tekst Emma Bø og Ingrid Vanebo
foto Sindre Deschington

– Vi har gjort mange tiltak for å prøve å redusere strømforbruket. Blant annet har vi kun dusjet i fem minutter, spist mye salat og annen mat som ikke må varmes opp, forteller drama- og teaterkommunikasjonsstudenten Maja Hansen-Møllerud.

Hun bor i et tremannskollektiv på Manglerud, i en gammel leilighet som er vanskelig å varme opp. Høsten og vinteres elleville strømpriser har gjort at kollektivet har måttet stramme inn på strømforbruket.

– Vi har kun hatt én ovn på, selv om leiligheten er 120 kvadratmeter. Vi har jo fryst mye, forteller Hansen-Møllerud.

– Heldigvis har vi fått ved fra foreldrene våre, slik at vi har kun-

net fyre litt med det også. Men da har vi måttet kjøre hjem for å hente, og det er også mye styr, legger hun til.

Måtte låne penger

Hansen-Møllerud trekker frem at strømrregningen er vanskelig å håndtere som student med stram økonomi.

– Vi er jo studenter som har dårlig økonomi, så når strømrregningen er så dyr, må vi nedpriori-

tere andre ting. I tillegg har vi jo andre faste utgifter, for eksempel må jeg betale for kontaktlinser hver måned, også må vi jo ha mat, sier hun og legger til:

– Alle utgiftene gjør at man går tom i slutten av måneden. Jeg ble nødt til å låne penger av foreldrene mine for å kunne kjøpe meg mat.

Går utover livskvaliteten

Strømrregningen til kollektivet kom på 2600 kroner for desember.

Nytt SiO-styre

Makt: Tirsdag annonserte Studentsamskipnaden SiO to nyvalgte studentrepresentanter til sitt styre: Eva Strømme Moshuus og Elsa Kuvene Skaret, som har erfaring fra henholdsvis Velferdstinget og studentparlamentet ved Oslomet. Student Stine Johannessen er gjenvalgt som styreleder. Studentene utgjør fem av styrets totalt ti plasser, hvor styrelederen har dobbeltstemme. SiOs ansatte, UiO og Oslomet er også representert i styret. En plass rulleres mellom de øvrige utdanningsinstitusjonene under SiO. *LT*

Mangler digitalkunnskap

Digitalisering: Henger akademia etter i digitaliseringen? En ny NIFU-rapport viser at manglende kunnskap om digitale verktøy fortsatt er en utfordring for studenter og ansatte for å nytte seg av digital teknologi i undervisning. Khrono omtalte først rapporten. Selv om studenter er storforbrukere av teknologi i hverdagen, peker rapporten på at det «kanskje har vært en tendens til å overvurdere studenters kompetanse på dette området». For de ansatte spiller mangelen på tid og ressurser inn. *EUA*

ne penger

– Strømregningen for desember var mye dyrere enn den pleier å være. Vanligvis pleier strømregningen å komme på et sted mellom 600 og 1100 kroner, mens nå kom den på hele 2600 kroner, forteller Hansen-Møllerud.

Hansen-Møllerud forteller at det går utover livskvaliteten å være redd for å ikke kunne kjøpe det man trenger.

– Å få ekstra strømstøtte hadde hjulpet veldig mye. Da hadde en av de faste utgiftene vært litt mindre å bekymre seg for. Det er jo veldig kjipt å måtte betale så mye for en utgift jeg jobber så hardt for å holde nede.

– Det ikke mine penger jeg betaler med engang, det er jo lån, legger hun til.

Etterspør støtteordning

Leder i Norsk Studentorganisasjon (NSO) Tuva Todnem Lund bekrefter at flere studenter befinner seg i en lignende situasjon som Maja Hansen-Møllerud.

– Studenter har hatt skyhøye regninger gjennom høsten uten at det har kommet tiltak.

Situasjonen der vi ikke klarer å betale regninger foregår her og nå, så denne situasjonen har allerede pågått for lenge, sier Todnem Lund.

Hun etterspør regjeringens ordning for strømstøtte til studenter

som man fryser fordi man ikke vet om man har råd til å bruke mer strøm, sier hun.

– Urettferdig med lån

I forslaget fra regjeringen kan studenter som kan dokumentere strøm-utgifter, søke om en støtte på 3000 kroner, der 1200 kroner vil være stipend.

– Det er urettferdig at støtten studenter får i krisesituasjoner blir gitt som lån, mens andre grupper får det som ren støtte, mener Todnem Lund.

– Det er også problematisk at ordningen er utformet som en engangsutbetaling vi må søke om. Strømkrisen har allerede vart i flere måneder og vi vet ikke hvor lenge den vil vare. Studenter bør få støtte så lenge krisen varer, sier hun.

– Har somlet

Utdanningspolitisk talsperson Freddy André Øvstegård i Sosialistisk Venstreparti (SV) sier til Universitas at de ikke er fornøyd med ordningen regjeringen har foreslått, verken når det gjelder innhold eller tidsperspektiv.

– Vi mener at regjeringens forslag gir for lite til studentene. Det er ingen grunn at studenter får mer lån når andre grupper får kontanthjelp, sier han og fortsetter:

– Det er urettferdig at støtten studenter får i krisesituasjoner blir gitt som lån, mens andre grupper får det som ren støtte

Tuva Todnem Lund, leder i Norsk studentorganisasjon (NSO)

som har blitt lovet siden begynnelsen av desember. Todnem Lund mener at det er viktig at studenter får sin egen støtteordning i tillegg til kompensasjonsordningen som gis til alle strømforbrukere.

– Studenter har utrolig liten kjøpekraft i utgangspunktet. Det gjør at ekstrakostnader, som ekstra høye strømregninger, blir vanskelige å håndtere.

Todnem Lund trekker også frem at situasjonen forverres grunnet pandemien, ettersom mange studenter er nødt til å sitte hjemme med digital undervisning.

– Studenter sitter på hjemmekontor noe som krever strøm, samtidig

– Vi er også veldig kritiske til at regjeringen har somlet så mye, vi ønsket at ordningen skulle være på plass før jul.

Øvstegård sier følgende om hvordan SV ønsker at ordningen skal se ut:

– Vi ønsker å øke stipendandelen, slik at studentene får hjelp og ikke lån. I tillegg mener vi at det er viktig at studenter får muligheten til å kunne søke om kun stipend, slik at man ikke må få lån med på kjøpet.

I likhet med NSO trekker han fram at studenter står i en vanskelig situasjon av flere grunner:

– Studenter er rammet av to kriser samtidig: bortfall av deltidsjob-

ber og høye strømpriser. Derfor må vi få på plass inntektssikring i tillegg til strømstøtte. Den viktigste løsningen på lang sikt er å øke studiestøtten, og krisene vi opplever nå viser at dette haster.

Onsdag 19. januar, etter dette intervjuet ble gjennomført, ble det klart at SV har blitt enige med regjeringen om strømstøtte, blant annet til studenter. Det har ikke blitt gjort noen endringer fra regjeringens opprinnelige forslag.

Regjeringen: – God ordning

Signe Bjøteit, som er politisk rådgiver for forsknings- og høyere utdanningsminister Ola Borten Moe, mener derimot at studentene kommer godt ut av strømstøtteordningen for studenter, som regjeringen har foreslått.

«Dette er en god ordning som studentene kommer godt ut av. De kan både få dette tilleggslånet og kompensasjonsordningen som alle husholdninger får», skriver Bjøteit på e-post til Universitas.

«Vi har foreslått lån med stipend for å lage en målrettet ordning, men også fordi støtteordninger til så mange har en betydelig kostnad. Bare stipendandelen for støtten slik vi foreslår har en anslått kostnad på rundt 200 millioner kroner».

Hun trekker videre frem at strømkrisen rammer alle i samfunnet.

«Det er krevende for mange med de høye strømprisene vi har nå. Bildet er veldig sammensatt, og noen studenter, for eksempel de som bor i studentboliger gjennom samskipnadene, har strømutfordringer inkludert i husleien», skriver hun.

På kritikken fra Todnem Lund om at ordningen har tatt for lang tid, svarer Bjøteit følgende:

«Dette er en ekstraordinær støtteordning, og det tar noen uker for Lånkassen å rulle ut en teknisk løsning for en ny ordning til så mange studenter. Lånkassen kan heller ikke utbetale ekstra lån til studentene før et regelverk og budsjettvedtak fra Stortinget er på plass. Regjeringen la frem dette for Stortinget fredag 14. januar, og med rask behandling der, vil dette utbetales i løpet av januar».

universitas@universitas.no

Skuffet: Utdanningspolitisk talsperson for SV, Freddy André Øvstegård, er skuffet over regjeringens forslag til ekstrastøtte for studenter. Hans parti har fremdeles støttet regjeringens forslag.

Støtteordninger for strømutfgifter

- + Staten dekker deler av strømregningen når prisen på 1 kilowattime overstiger 70 øre, på strømforbruk opptil 5000 kilowattimer på en måned. Regjeringen dekket 55% av disse kostnadene i desember, og ordningen har senere blitt utvidet slik at staten dekker 80% av forbruk i januar, februar og mars.
- + Denne ordningen gjelder for alle strømkunder, og fungerer ved at forbrukerne automatisk får fratrukk på sin strømregning.
- + I tillegg til den ordinære støtteordningen har regjeringen foreslått en egen støtteordning til studenter. Ordningen ble foreslått 8. desember, og forslaget ble sendt til Stortinget 14. januar.
- + 19. januar har Regjeringen blitt enige med SV om ordningen. Det har ikke blitt gjort noen endringer i Regjeringens opprinnelige forslag etter forhandlingene.
- + Forslaget går ut på at studenter kan søke om 3000 kroner via lånekassen. 40 prosent av dette blir gitt som stipend, noe som tilsvarer 1200 kroner. De resterende 1800 kronene blir gitt som lån. For å kvalifisere til støtten må studenter kunne dokumentere at de har strømutfgifter.

Kilde: regjeringen.no

ARKIVFOTO: SARA AARØEN LIEN

Snuoperasjon: Regjeringen anbefaler fysisk undervisning på høyskoler og universiteter. Byens største læresteder er lydige, skal vi tro dem selv.

Tilbake til auditoriet

Slik forbereder de største lærestedene i Oslo for fysisk undervisning.

Fysisk undervisning

tekst Live Tronstad

«Høyskoler, universiteter og fagskoler anbefales å tilrettelegge for mer fysisk undervisning.»

Det var regjeringens klare anbefaling under pressekonferansen som ble avholdt torsdag 13. januar.

Universitas har spurt byens største læresteder om hvordan de planlegger snuoperasjonen.

Universitetet i Oslo

Ved lærestedet som huser en tredjedel av byens studenter, er de klare for å holde så mye som mulig av undervisningen i levende live, ifølge rektor Svein Stølen.

– Nå åpner vi så raskt vi klarer. Vi startet opp på en måte hvor det var mye digitalt, og det er ikke mulig å gi en prosent på hvor mye som nå går over til å bli fysisk, sier han til Universitas over telefon.

Stølen understreker at universitetet vil forholde seg til regjeringens øvrige retningslinjer og anbefalinger om smittevern og avstand i planleggingen av fysisk undervisningen.

– Det vil kunne gjennomføres fysisk undervisning på mellomstore forelesninger og kurs, og i undervisning av mindre grupper. Det er en anbefalt begrensning på 200 personer på arrangementer, dersom avstandskravet kan overholdes. Vi kan leve med om det er 220 personer i et stort auditorium for eksempel, men ikke 400 og 600, sier han og fortsetter:

– Det vil si at det kommer til å ligge noen begrensninger på store kurs, hvor vi vil måtte tilby hybrid format, eller rene digitale format.

– Etter gjenåpningen i høst, kunne man ikke gå over til fysisk undervisning på grunn av kluss i romplanene. Det er i orden nå?

– Vi har hatt ulike scenarier for å utnytte rom, så prøver vi å utnytte alle relevante lokaler på best mulig måte. Men det er avstandsbegrensning, og overgangen til fysisk er ikke så enkel.

Han kan ikke si sikkert når den fysiske undervisningen utvides ytterligere, og i hvilket tempo dette vil foregå. Det kan variere fra fakultet til fakultet.

– Jeg vil ikke navngi noen, men fakulteter som har store kurs og store kull vil ha større vanskeligheter med overgang til fysisk undervisning, enn de som har mindre kull.

Stølen opplyser at fakulteter har blitt oppfordret til å utnytte

sine lokaler best mulig.

– Det vil være en god del kurs med hybride løsninger, men det kan også tenkes at noen kurs blir rent fysiske.

Dersom enkelte kurs går over til å være rent fysiske, kan ikke rektoren si med sikkerhet om det vil finnes et digitalt alternativ, for de som ikke er til stede. Men det vil tas hensyn til både lærere og studenter dersom de hindres å være fysisk til stede av medisinske grunner.

UiO-rektoren forteller også at universitetet jobber med å få tak

Det vil være en god del kurs med hybride løsninger, men det kan også tenkes at noen kurs blir rent fysiske

i hurtigtester som de kan benytte i forbindelse med fysiske undervisning.

Oslomet

På storbyuniversitetet er det også planer om mer fysisk undervisning.

«Vi er glade for å kunne tilby mer fysisk undervisning, og ved Oslomet planlegger vi nå for at

alle studenter skal få tilbud om noe fysisk undervisning», skriver prorektor Silje Bringsrud Fekjær i en e-post.

For at studenter og ansatte skal ha forutsigbarhet og tid til å planlegge, vil endringene gjelde fra 24. januar. Prorektoren understreker likevel at campus er åpent for studenter som vil benytte fasilitetene.

Universitetet følger regjeringens retningslinjer utover dette, og har innført maksgrenser på antall deltakere i undervisningssituasjoner.

Høyskolen Kristiania

«Vi fortsetter som planlagt med digital undervisning ut januar, i fag der det er hensiktsmessig», skriver prorektor for utdanning ved Høyskolen Kristiania Sander Sværi. Dette er for å gi forutsigbarhet om undervisningssituasjonen til studentene.

Mer «campusavhengige fag» som fag innen helse og kunst og design gjennomføres fysisk.

Etter januar er ambisjonen å få flest mulig over i fysisk undervisning på campus, innenfor de gjeldende retningslinjene.

«Vi planlegger for fysisk undervisning i alle fag fra februar», skriver Sværi.

«Eksempelvis kan det bety nummererte seter, avstandskrav, og at deler av klassen følger undervisningen digitalt.»

Handelshøyskolen BI

BI har ikke svart på spørsmålene fra Universitas før avisen gikk i trykken onsdag kveld.

På sine nettsider skriver de at campus er åpent, men at det kun er digital undervisning til og med 28. januar for BIs heldidsstudier.

«Når smittesituasjonen tillater det ønsker BI å tilrettelegge for fysisk undervisning på campus», skriver høyskolen på sine nettsider.

STADIG FLERE KJØPER PENSUM BRUKT:

– Jeg har nok spart to-tre tusenlapper

Hun er ikke alene. Antall pensum-annonser har nærmest doblet seg de siste fem årene på nettmarkedet Finn.no.

Bruktbok-bonanza

tekst Renate Karlsmoen
foto Charlotte Førde Skomsøy

Pensumpakker er stablet i høye tårn hos bokhandlene. Facebook-grupper tilknyttet ulike studiesteder, fylles med studentkull som er desperate etter å bli kvitt sine gamle pensumbøker. Annonseantallet med faglitteratur øker igjen eksplosivt på bruknettsteder.

Og stadig flere studenter kaster seg over markedet for brukte pensumbøker. Blant dem er lektorstudent Selin Sagrac (20). Hun har nettopp begynt på sitt andre semester ved Universitetet i Oslo (UiO).

– Pensumbøker er jo ikke særlig billige. Det er utrolig dyrt å kjøpe nytt, sier hun til Universitas.

Mest populært ved semesterstart

Hun er ikke alene på studiet om å kjøpe pensumbøkene brukt. Ifølge Sagrac har flere av de andre lektorstudentene nylig oppdaget at det ikke er nødvendig med helt nytt pensum.

– I starten var det ikke så mange som visste om Facebook-siden eller Bookis, for eksempel, så da kjøpte de fra Akademika. I ettertid var det flere som angret, da de fant ut at det var et alternativ å kjøpe brukt.

Kine Bergseth er markedsdirektør i Bookis, og sier at studentene er en viktig målgruppe for dem.

Nærmere 50 prosent av alle de brukte pensumbøkene som legges ut på

De brukte bøkene som jeg har kjøpt hittil, har vært i like god stand som helt nye

Selin Sagrac, lektorstudent

Sparte flere tusenlapper

På spørsmål om hvorfor hun kjøper pensumbøkene brukt, svarer hun:

– Det er først og fremst det økonomiske, siden jeg vil spare penger som student.

Hun mener at pensumlitteraturen er for dyr, og velger heller å ty til alternative løsninger.

– Jeg har gjort research på de ulike nettsidene for å kunne spare så mye som mulig på å kjøpe brukt, og har brukt alle plattformene jeg vet om.

Blant annet Facebook-gruppen til studiestedet, Finn.no og net-tjenesten Bookis har Sagrac brukt for å kjøpe pensumbøkene. Når bøkene ikke har vært mulig å finne, har hun endt opp med å kjøpe nye.

– Mange tenker at brukte bøker er skribla over og at de ikke er så brukbare, men de brukte bøkene som jeg har kjøpt hittil, har vært i like god stand som helt nye.

– Det er kun prisen som varierer, sier Sagrac, som mener at hun får like mye ut av begge alternativer.

Hun anslår at hun har kjøpt flesteparten av de brukte pensumbøkene for omtrent halvparten av ny pris. Dette avhenger imidlertid av både standard på bøkene, og tilbud og etterspørsel av den spesifikke boka.

– Hvis jeg skal regne med alle bøkene jeg har kjøpt, så har jeg nok spart to-tre tusenlapper på det, sier Sagrac.

nettbokhandelen Bookis, inngår i pedagogikk- og psykologistudier. Lektorstudentene representerer derfor en viktig kundekrets.

– Totalt har over 100.000 bøker blitt lagt ut for salg denne semesterstarten, og dette er hovedsakelig pensum, sier Bergseth.

Typisk er det to slike store pulser i året, der det blir kjøpt og solgt mye pensumlitteratur. Dette er ved semesterstart i august og i januar.

Dobling av annonser

Ifølge Bergseth er hovedmotivasjonen for studentene å spare penger og å spare miljøet.

– Ungdommer og studenter er mer opptatte av dette enn det de eldre er. Man er opptatt av å gjøre smarte valg for både lommeboka og kloden, og dette kan man gjøre ved å kjøpe og selge brukt.

Denne tendensen er også tydelig på nettmarkedet Finn.no.

– Stadig flere oppdager fordelene ved å kjøpe brukt, både med tanke på miljø og lommebok. Mange yngre er jo opptatt av dette, sier Kathrine Opshaug Bakke, leder i Finn Torget.

Statistikk fra nettstedet viser at det blir mer og mer populært å kjøpe pensum brukt. De siste fem årene har antallet annonser med «pensumbøker» i tittelen, nesten doblet seg. I 2021 hadde mer enn

Lønnsomt: Lektorstudent Selin Sagrac ved UiO mener at det er mye å spare på og kjøpe pensumbøkene brukt.

Stadig flere oppdager fordelene ved å kjøpe brukt, både med tanke på miljø og lommebok

Kathrine Opshaug Bakke, leder for Finn Torget

13.600 annonser søkeordet i seg. Antallet søk har også hatt en jevn økning: I fjor var det rett under 3700 søk etter «pensumbøker», sammenlignet med omtrent 2000 i 2017.

Ikke merket nedgang

Vemund Barstad Bermingrud er bedriftsavdelingsleder i Akademika, og mener at butikkjeden ikke har merket noen vesentlig endring i kundemarkedet.

«Vi har veldig stor pågang med studenter i våre bokhandler nå.

Også dette semesteret er det tydelig at når studenter har mulighet til å få kjøpt pensumet samlet i bokhandelen på campus, så foretrekker de fleste det», skriver han i en e-post til Universitas.

Han påpeker at Akademika gjør det enkelt for studentene å skaffe seg pensumbøkene de trenger, og at de kan være sikre på at de kjøper den korrekte utgaven.

«Studenter har alltid kjøpt og solgt av hverandre. Det nye er nok at det er noe mer av dette salget som går gjennom nye tjenester eller nettbaserte plattformer», hevder Bermingrud.

HEDDA MÅTTE GÅ ET HELT SEMESTER UTEN STØTTE FRA LÅNEKASSEN: – Det kunne blitt løst på fem

Lang behandlingstid hos Lånekassen har skapt problemer for flere studenter. Akkurat nå står 1500 studenter i kø for å få revurdert sine søknader.

Lånekassen

tekst Alida de Lange D'Agostino
foto Mina B. Ræge

– Jeg skulle ta master og hadde akkurat sagt opp jobben min i butikk. Plutselig fikk jeg avslag på søknaden min om lån og stipend, sier Hedda Jerpåsen (25).

I juni 2021 søkte hun om fullt lån og stipend hos Lånekassen for å få utbetalt støtte tidligst mulig. Hun skulle ta master i nordisk språk ved UiO. Tidlig i august fikk hun beskjed om at søknaden stod i behandlingsskø. Mot slutten av måneden fikk hun avslag.

– De begrunnet det med at jeg manglet 70 studiepoeng og dermed hadde mistet retten til studiestøtte. Det stemte ikke i det hele tatt.

Jerpåsen undersøkte nærmere, og fant ut at de ikke hadde regnet med de to semestrene hun hadde vært på utveksling. I 2016 var hun et halvt år i Nicaragua, og i 2018 var hun et halvt år i Spania. Begge semestrene skal hun tidligere ha fått godkjent av Lånekassen, men ingen av dem var registrert da hun søkte om støtte i 2021.

– Den 30. august mottok de klagen min om at det ikke var blitt gjort riktig, sier Jerpåsen.

min klage i august, men på det tidspunktet hadde de bare kommet til klagen fra juni. De var altså to måneder forsinket.

Jerpåsen skal ha fått beskjed om at det kunne ta lang tid. De kunne heller ikke love at hun skulle få pengene før jul. Til slutt klarte hun å bli satt over til en saksbehandler. Der fikk hun vite at noen hadde registrert semesteret hennes i 2016 som ikke bestått. Verken hun eller saksbehandleren skjønnte hvorfor. Det var tydelig i systemet at hun hadde bestått.

I tillegg fant hun ut at Det humanistiske fakultet ved UiO ikke hadde sendt inn dokumentasjon for utvekslingssemesteret hennes i 2018 til Lånekassen.

– All denne informasjonen fikk jeg kun fordi jeg klarte å grave og ringe flere ganger. Jeg fikk den ikke uoppfordret. Det krevet at du jobber ganske hardt selv for å finne ut av hva som har skjedd og for å få fortløp i ting, sier Jerpåsen.

Da hun tok kontakt med UiO, ordnet de opp i feilen og sendte dokumentasjonen til Lånekassen raskt. Likevel måtte hun vente til Lånekassen kunne behandle klagen hennes.

– Det var vanskelig å ha kom-

Hvis mamma og pappa ikke hadde spart penger til et nødstilfelle, hadde jeg nok måttet slutte på studiene

Hedda Jerpåsen (25), student på UiO

Store forsinkelser nå

Behandlingstiden for klager hos Lånekassen er cirka tolv uker. Da hun skjønnte hvor lang tid det ville ta, var det første hun gjorde å ringe moren sin.

– Jeg kunne ikke få meg jobb på dagen. Dessuten hadde jeg ikke hatt kapasitet til å skrive master i tillegg til å jobbe og tjene nok for å overleve, sier hun og legger til:

– Jeg var så utrolig heldig. Mamma og pappa hadde spart penger i tilfelle noe skulle skje. Jeg lånte rett og slett 65.000 kroner av mamma.

I november hadde det gått tolv uker. Jerpåsen hadde fortsatt ikke hørt noe fra Lånekassen. Da bestemte hun seg for å ringe dem.

– Jeg fikk beskjed om at de var veldig forsinket. Jeg hadde sendt

munikasjon med Lånekassen. Saken min kunne blitt løst over telefon på fem minutter. Men det er et stort byråkrati, og de som tar telefonen får ikke gjort noe.

Et oppgjør med rutinene

Jerpåsen synes det er kritikkverdige at behandlingstiden er så lang.

– Jeg skjønner ikke at dette skal ta tolv uker. Og så tok det til og med 17 uker før jeg fikk pengene.

Torsdag 6. januar fikk hun utbetalt alt hun skulle fått under høstsemesteret 2021.

– Jeg har endelig betalt tilbake alt jeg lånte av mamma, sier Jerpåsen.

Hun kjenner flere andre som har opplevd noe liknende. Hun mener det ofte gjelder små pro-

Lei: Hedda gjorde alt riktig da hun søkte om støtte fra Lånekassen. Likevel fikk hun avslag.

blemer som kunne blitt løst raskt. Det som bekymrer henne mest, er at det kan skje med studenter som ikke kan få støtte av foreldre.

– Hvis mamma og pappa ikke hadde spart penger til et nødstilfelle, hadde jeg nok måttet slutte på studiene.

Jerpåsen mener Lånekassen må ta et oppgjør med rutinene sine, og at de må forstå hvor avhengige studenter er av å få innvilget støtte.

– Det er tydelig at de har for få ansatte til å få det til å gå rundt. At behandlingstiden er så lang, kan i verste fall gå skikkelig hardt utover studentene, sier hun.

Det at Lånekassen brukte så lang tid på noe som kunne ordnes relativt enkelt, var utrolig frustrerende

Stine Kirkhorn (29), student på UiO

Ikke et engangstilfelle

Stine Kirkhorn (29) har også opplevd å stå uten studiestøtte i flere måneder grunnet behandlingstiden til Lånekassen. Hun studerer lingvistikk ved UiO.

– Da jeg var ferdig på videregående visste jeg ikke helt hva jeg ville. Jeg meldte meg opp til noen

studier, men tok ikke eksamen i alle fagene.

Kirkhorn tok en pause for å finne ut av hva hun ville videre. Da hun begynte å studere igjen manglet hun noen studiepoeng for å få rett på studiestøtte. Derfor forberedte hun seg på et helt semester uten lån og stipend hos-

minutter over telefon

ten 2016.

Da semesteret var over og hun hadde tatt alle eksamenene, søkte hun om fullt lån og stipend for neste semester. I januar 2017 fikk hun beskjed om at hun hadde fått avslag. Saksuren til en av eksamenene hennes hadde kommet et par dager etter hun fikk avslag.

– Jeg klaget med én gang, og satset på at det skulle ordne seg, men så fikk jeg ikke svar på klagen før i mars. Jeg gikk tre måneder uten studiestøtte, sier hun og legger til:

– Det at Lånecassen brukte så lang tid på noe som kunne ordnes relativt enkelt, var utrolig frustrerende.

Kirkhorn mener i likhet med Jerpåsen at hun ikke hadde kunnet fullføre studiene sine uten hjelp fra foreldrene.

Behandlingstiden i perioder for lang

I en e-post til Universitas svarer kommunikasjonsdirektør i Lånecassen Anette Bjerke at de ikke har anledning til å kommentere enkeltsaker, men at det er sterkt beklagelig hvis en student blir stående uten støtte fra Lånecassen på grunn av en feil de har gjort.

«Vi tar sikte på at alle studenter som oppfyller vilkårene for lån og stipend, skal ha pengene til studiestart. Dessverre klarer vi ikke alltid dette.»

Til spørsmål om hvor mange som står i kø for å få behandlet klager, svarer Bjerke

at det akkurat nå er omtrent 1500 studenter som venter på å få en ny vurdering av søknaden sin.

«Det kan eksempelvis være studenter som mener de har fått et feilaktig vedtak, som ønsker ny vurdering av behovsprøving av inntekt og formue eller lignende.»

Bjerke skriver at de forsøker å alltid holde seg innen estimert behandlingstid, men at de i noen tilfeller ser at det dessverre ikke er mulig.

Slik som andre virksomheter med høysesonger, vil det alltid knirke litt i forbindelse med når trafikken er størst

Anette Bjerke, kommunikasjonsdirektør i Lånecassen

«Vi erkjenner at saksbehandlingstiden i perioder er for lang, og jobber med tiltak for å løse dette.»

Når hun blir spurt om hva tiltakene går ut på i et senere intervju over telefon, svarer Bjerke følgende:

– Det er litt vanskelig å si. Det er å se på

kategorisering, henvendelser og fordeling av arbeidsoppgaver sånn at vi kan få unna noen av de restansene som har bygget seg opp.

– Har dere for få ansatte? Hvor ligger problemet som gjør at behandlingstiden er så lang?

– Vi har alltid litt utfordringer med bemanning i høysesongen, og så skal vi jo være bemannet hele året. Slik som andre virksomheter med høysesonger, vil det alltid knirke litt i forbindelse med når trafikken er størst.

Bjerke nevner også at Lånecassen i forbindelse med koronapandemien har fått flere ekstraoppgaver, som har bidratt til noe lengre behandlingstid.

– Vi har jo et tilfelle her fra 2017, så behandlingstiden har vært lang lenge. Hvorfor har det ikke blitt gjort noe mer for å minske den?

– Det å se på bemanningssituasjonen er noe vi vurderer løpende. Vi forsøker å rekruttere og ha mannskaper som er i tråd med arbeidsmengden og innenfor de budsjetttrammene vi har. Det er noe som er til kontinuerlig vurdering.

– Har dere tall på hvor mange som står uten studiestøtte over en lengre periode grunnet lang behandlingstid?

– Det vil variere. Nå er det lang behandlingstid, og det er færre på andre tider av året enn det er nå.

universitas@universitas.no

Studentmat: Hedda måtte ta grep da støtten ikke kom.

Behandlingstid hos Lånecassen

- + Søknader om lån og stipend for elever og studenter i Norge (ca. 7 uker).
- + Søknader om lån og stipend for studenter i utlandet (ca. 7 uker).
- + Søknader om tilleggsstipend ved nedsatt funksjonsevne (ca. 8 uker).
- + Søknader om foreldrestipend (ca. 12 uker).
- + Søknader om sykestipend (ca. 20 uker).
- + Nye opplysninger til en søknad som er ferdig behandlet (ca. 20 uker).
- + Klager (ca. 12 uker).
- + Svar på årlig kontroll av utdanning i utlandet (ca. 5 uker).

Kilde: lanecassen.no

Tilbudsguiden

AVIS

Da Dagsavisen

Grubbegata 6
Oslo

dagsavisen@kundesenter.com
www.dagsavisen.no
Tlf: 22 99 80 50

50 % studentrabatt på Dagsavisen

MORGENBLADET

50 % studentrabatt på Morgenbladet

Bestill her:
www.morgenbladet.no/student

Kontakt oss:
abo@morgenbladet.no
23 36 05 00

www.morgenbladet.no

EVENT

DJ Booking Norge AS
Hasleveien 28A
0571 Oslo

djb@djb.no
Tlf: 90 53 29 29
DJ og artister: www.djb.no
Lyd og lys: www.123lyd.no

10% studentrabatt på leie av lyd- og lysprodukter fra 123lyd.no

DJ til ditt studentparty/samling fra djb.no

Spesialsydde løsninger som passer ditt budsjett.

PSYKOLOG

Helsehjelp når det passer deg

Digital lege- og psykologtime, hjemmetest for klamydia, klinikker på Bislet Bad, Vikå og Smestad.

Les mer på kry.no **kry**

Dialog

Dialog tilbyr timer, kurs og grupper hos psykologer, familierapeut og filosofisk praktiker.

Studenter får 200,- i rabatt pr time på våre samtale tjenester.

Les mer på www.dialog-oslo.no

TILBUDSGUIDEN
Gode tilbud for studenter i Oslo

UIO HAR ULOVLIG KREVD POLITIATTESTER FRA STUDENTER: Forståelig, men kritikkverdig, mener

Delt: Leder i Teologisk studentutvalg Frida Strøyer Aalborg mener det er kritikkverdig at UiO har krevd politiattest etter feil lov, men sympatiserer med universitetets begrunnelser.

Ifølge Politiet har UiO krevd politiattest av teologistudenter uten lovhjemmel. Studentutvalgsleder har forståelse for at UiO har gjort det på den måten.

Politiattester

tekst Vegard Møller
foto Sindre Deschington

Siden 2017 har Universitetet i Oslo krevd politiattest etter strengeste regelverk for teologistudenter. I sommer ba politiet universitetet om å slutte med praksisen. UiO har klaget på vedtaket.

Det var nettstedet Khrono som først omtalte saken.

Studenter tok kontakt med politiet

Først da et knippe teologistudenter kontaktet Politiets enhet for vandelskontroll og politiattester ble det klart at Universitetet i Oslo i årevis hadde krevd en strengere politiattest ved opptak til profesjonsstudiet i teologi uten lovhjemmel. Det fremkommer i en e-post fra enheten til universitetet datert 17. august 2021 at studentene har fått beskjed av UiO om at de har levert feil politiattest.

Studentene hadde levert en så-

kalt *barneomsorgsattest*. Universitetet krevde en såkalt *helseomsorgsattest*.

I en e-post til Universitas skriver Politienheten at begge de aktuelle politiattestene er såkalte avgrensede politiattester, som innebærer at de er strengere enn ordinær politiattest, men ikke like strenge som en uttømmende politiattest, som viser alle straffereaksjoner.

Forskjellen på de to aktuelle politiattestene er at den strengeste, helseomsorgsattesten, foretas mot flere lovbrudd enn barneomsorgsattesten. Det er for eksempel snakk om grov tvang og frihetsberøvelse, trusler, tyveri, utpressing og bedrageri. Hvilken attest studenten må fremlegge avhenger av hva slags praksis de skal delta i.

I e-posten til UiO mener Politiet at teologistudentene hadde fått riktig attest, og at universitetet ikke kunne kreve den strengere attesten fra studentene.

Et par uker senere klager UiO på dette. I klagen kommer det frem at universitetet ønsker å fortsette

med praksisen, fordi en andel av studentene i løpet av utdanningen vil ha praksis som før eller senere gjør at de må fremlegge politiattest etter strengeste regelverk.

– Dermed risikerer ingen studenter å måtte slutte fordi de ellers i studiet møter nye krav til politiattest som de ikke dekker, og de risikerer ikke å bruke flere år på å gjennomføre deler av et studium som de ikke vil være i stand til å fullføre.

– Har ikke hjemmel

Politiet avviser klagen 2. oktober. Samme dag videresender de en forespørsel til Politidirektoratet om klarere retningslinjer.

UiO prøver igjen å klage på Politiets vedtak, men blir igjen avvist.

Rett før jul svarer Kunnskapsdepartementet på politiets forespørsel om klarhet i lovverket. Her bekrefter de at Universitetet ikke har, og aldri har hatt hjemmel for å kreve politiattest etter strengeste regelverk ved opptak profesjonsstudiet i teologi.

– Universitetet har dermed ikke hjemmel til å kreve at samtlige studenter skal legge frem politiattest etter helse- og omsorgsloven § 5-4, og må heller innhente slik politiattest i løpet av studiet når universitetet vet hvilke studenter som skal ha praksis i kommunehelsetjenesten, skriver Kunnskapsdepartementet i sitt brev til Universitetet i Oslo, skriver departementet.

Må levere politiattest uansett

I en e-post til Universitas skriver studiedirektør ved UiO, Hanna Ekeli, at Politiet har hatt «en annen tolkning» av loven:

– Politiets enhet for vandelskontroll og politiattester har hatt en annen fortolkning av regelverket og har høsten 2021 avslått å skrive ut politiattester etter helse- og omsorgstjenesteloven for teologistudenter, og har i stedet skrevet ut politiattest i henhold til trossamfunnsloven.

Uenigheten, skriver de, handler ikke om de har rett til å kreve politiattest ved opptak, men hvilken attest. Ifølge Kunnskapsdepartementet kan de kreve den mildere politiattesten ved opptak hvis det er fastsatt at alle studenter skal

delta i praksis der de «der de vil ha omsorg for eller oppgaver knyttet til mindreårige eller personer med utviklingshemming».

– Mener UiO i dag at det har vært hjemmel i loven for den praksis dere har fulgt? Er dere uenige i Politiets vurdering?

– UiO har hittil tolket regelverket slik at vi skal innhente politiattest for hele studieløpet ved studiestart, for å sikre at studenter ikke må slutte underveis i studiet fordi de møter nye krav som de ikke fyller.

UiO forankrer praksisen i at alle studenter skal ha praksis i Den norske kirke, mens noen i tillegg har praksis i kommunale helse- og

De ber om mer innsyn fra alle som søker uten at det er nødvendig

Frida Strøyer Aalborg, leder for studentutvalget ved Teologisk fakultet.

studentleder

Politiattest-saken

- + 3. juni 2021: Politiets enhet for vandelskontroll og politiattester sender et brev til Samordna opptak og alle høyere utdanningsinstitusjoner om deres revidering av rutiner for utstedelser av politiattester.
- + 17. august: Politiet skriver at de har blitt kontaktet av teologistudenter som har levert politiattest i henhold til trossamfunnsloven, og fått beskjed fra UiO om at dette er feil politiattest. Det er på bakgrunn av dette at Politiet kontakter UiO.
- + 6. september: UiO klager på politiets pålegg. I klagen kommer det frem at universitetet ønsker å fortsette med praksisen, fordi en andel av studentene i løpet av utdanningen vil ha praksis som før eller senere gjør at de må fremlegge politiattest etter strengeste regelverk.
- + 2. oktober: Politiet avviser klagen. Samme dag videresender de en forespørsel til Politidirektoratet om klarere retningslinjer.
- + 21. oktober: UiO klager på nytt. Bakgrunnen er at «en del» av studentene skal ha praksis i den kommunale helse- og omsorgstjenesten.
- + 31. november: Politiets enhet for vandelskontroll og politiattester avviser igjen.
- + 21. desember: Kunnskapsdepartementet svarer på Politiets forespørsel om klarhet i lovverket. Her bekrefter de at Universitetet i Oslo ikke har, og aldri har hatt hjemmel for å kreve politiattest etter strengeste regelverk ved opptak profesjonsstudiet i teologi.

omsorgstjenester, eller andre typer institusjoner i løpet av studiet. Disse stedene krever politiattest fra ansatte, også praksisstudenter.

– Ved studiestart vet vi ikke hvor studentene får praksis, så UiO har vurdert at alle teologistudenter må levere politiattest etter det mest omfattende regelverket, som er helse- og omsorgstjenesteloven. UiO har lagt til grunn at vi ikke skal tilpasse praksisgjennomføringen basert på vandelskontroll, dvs. hvilke studenter som kan få hvilken type politiattest, det er de faglige kravene i studiet som regulerer dette.

– Kritikkverdige

– Jeg har forståelse for at de har gjort det sånn, for da slipper de den omfattende prosessen med at de må søke på nytt om politiattest senere. Samtidig kan jeg se det kritikkverdige i det, ved at de ber om mer innsyn fra alle som søker uten at det er nødvendig, sier Frida Strøyer Aalborg til Universitas.

Hun er leder i studentutvalget ved Det teologiske fakultet.

Hun sier at rollen som prest og lege i møte med mennesker i krise-

situasjoner har mange fellestrekk.

– Presten stiller opp i krisesituasjoner og kommer til å møte mennesker i sårbare posisjoner. Så hvor går skillet mellom lege og prest i relasjonen til den de står ovenfor? Hva er det som gjør at det stilles mildere krav til oss?

Jane-Victorius Gipling Bonsaksen tar fjerdeåret på profesjonsstudiet i teologi. Hen peker ut en potensiell utfordring til UiOs påstand om at de har politiattest ved opptak så man kun må søke en gang, da studieløpet er seks år, og mye kan skje i løpet av den tiden.

– Politiattester blir jo foreldet, og det er litt rart å kreve politiattest ved oppstart, når man uansett trenger ny i løpet av studieløpet. Og da kan man like gjerne politiattest ved praksis, når du skal ut i menighet og ha trosopplæring for barn, for eksempel.

Politiet har fått mulighet til å kommentere saken, men vil ikke uttale seg om enkeltsaker overfor Universitas.

universitas@universitas.no

Mindre narkotikaforbrytelser vurderes ved opptak

Studentpolitiker mener det må være klarhet i hvilke attest-merknader som kan være avgjørende for opptak til teologistudiet.

– Det er kritikkverdige at de ikke har gjort en mer tydelig gjennomgang av jussen for å kreve politiattest.

Det sier Øystein Fossbroten Wenersgaard. Han er representant for Venstrealliansen ved UiOs studentparlament, og uttrykker misnøye med UiOs praksis med innhenting av politiattester. Han sier UiO må være tydelige på kriteriene for politiattest.

– Det vi er kritiske til, er hvis det er krav om politiattester der det ikke er godt nok informert om hva begrunnelsen faktisk er, og hva som kan fungere som begrunnelse for at man kan bli nektet opptak til studiet, konstaterer Wenersgaard.

Etterlyser klarhet

Alle teologistudenter på profesjonsstudiet som skal i praksis både etter helse- og omsorgstjenesteloven, og trossamfunnsloven, må levere en attest som inneholder merknader både med hensyn til volds- og seksuallovbrudd, men også når det kommer til lovbrudd som ikke virker å ha åpenbar relevans for opptak til studiet, som for eksempel mindre alvorlige narkotikaforbrytelser.

På spørsmål om hva Wenersgaard mener om at narkotikakriminalitet kan føre til anmerkning på politiattesten, ønsker han klarhet i om det kan ha en effekt i tilfeller det ikke er åpenbar relevans:

– Det vi er bekymret for er at det kan

føre til at folk som har en prikk på rullebladet av en lettere og irrelevant sak, ikke kommer inn på studiet, eller selv velger å ikke ta studiet.

Videre sier han at til og med hvis ikke det spiller noen rolle, kan frykt fra studentenes side føre til forvirring og lite informerte valg:

– Det kan føre til at man selv velger å ikke følge studiet likevel, for man vet ikke hva kriteriet er.

Lover individuell behandling

Narkotikakriminalitet dukker opp på både barneomsorgsattesten og helseomsorgsattesten. Universitetet avviser ikke at det kan bli relevant:

– Enhver merknad på politiattesten vil bli behandlet individuelt, skriver studiedirektør Hanna Ekeli i en e-post til Universitas.

Hun skriver at det er Det teologiske fakultet som tar avgjørelsen på vegne av praksisstedene.

– Dersom en student har merknader på politiattesten sin, skal fakultetet vurdere merkningen i lys av de kravene studenten møter i løpet av studiet. Studenten får alltid anledning til å uttale seg i løpet av saksgangen, enten skriftlig eller i møte med fakultetet.

Leder for teologisk studentutvalg, Frida Strøyer Aalborg sier hun ikke vil kommentere på hvorvidt en narkotikadom kan stå i veien for opptak.

– Det er en vanskelig og interessant debatt om dette. Samtidig er det de folkevalgte som til enhver tid sitter som bestemmer. Derfor er det vanskelig for meg å kommentere på hvorvidt det skal stå i veien for opptak. Og jeg vil ikke kommentere på enkeltlovbrudd

universitas@universitas.no

Etterlyser åpenhet: Øystein Fossbroten Wenersgaard fra Venstrealliansen etterlyser mer åpenhet fra UiO om kravene på politiattest.

FANGET I KORONAKOLLEKTIV:

– Vi har ikke drept hverandre ennå

Fengsel?: Koronasmitte førte til at UiO-studentene Sofie Klokset (21) og Lea Marie Krona (22) må starte semesteret i karantene og isolasjon.

Korona har rammet studentkollektivet til Sofie Klokset (21) og Lea Marie Krona (22). Semesteret starter i isolasjon.

Koronakollektiv

tekst Oscar Grimstad
foto Isabel Svendsen Berge

De siste to ukene har over 30.000 blitt registrert smittet med koronavirus i Oslo kommune, og mangle flere blitt satt i karantene. Vi møtte to av dem.

– Dere har korona?

– Nei, sier Sofie Klokset.

– Jeg har! Men jeg føler meg helt fin i formen, altså, sier Lea Marie Krona.

– Dere sitter ved siden av hverandre, og virker ikke særlig engstelig for smitte?

– Jeg tenker at det er like greit å få det, sier Klokset.

– Men det lar seg ikke gjøre så lett.

– Du prøver å bli smittet?

– Jeg tenker at det er uunngeelig. Leiligheten vår er bygget

i mini-format. Rommet mitt er for så vidt ganske fint, høyt under taket og sånt. Men vi snakker om fire kvadratmeter. Og da gjenstår bare stua.

– Hvordan får dere tiden til å gå?

– Man blir jo rastløs. Det er hovedfølelsen man sitter igjen med. Vi har det ikke gøyere enn at å lage middag er dagens høydepunkt, sier Krona.

– Men vi ser på «Første Date», skyter Klokset inn.

– Det er god tv, for bare skrulle, vittige folk blir vist fram. Sosial interaksjon har vi jo litt mangel på, men vi får utløp gjennom serien.

– Og så leser vi Kierkegaard. «Forførerens dagbok», sier Krona.

Med høy- og lavkulturen godt balansert, kan det virke som om studentene klarer å karre seg gjennom dagene, men ikke uten tanke for hva de går glipp av underveis.

– Jeg drømmer meg bort, forteller Krona og fortsetter:

– Nesten hele tiden tenker jeg på hva jeg har lyst til å gjøre når jeg slipper ut, reiser jeg vil dra på, den slags ting.

Bildet hun tegner opp, minner om det av et fengsel, med en lengsel og rastløshet som trenger seg på for hver dag som går. Samtidig påstår de at det er lettere å benytte tiden til å studere, nå som tempoet i hverdagen har senket seg.

Klokset og Krona, som studerer henholdsvis estetikk og

at det er mange studenter som vil følge i fotsporene deres de kommende månedene.

– Skaff pensum! Les i karantene, i mangel på bedre ting å gjøre. Og så ville jeg bygget meg en balkong, så du får luftet deg, sier Krona.

– For alle som havner i isolasjon, anbefaler jeg å ikke være for mye på mobilen, sier Klokset. Det er veldig lett å henfalle til sosiale medier når kjedsomheten tar overhånd.

Jeg kjeder meg ikke, jeg føler meg fanget

Sofie Klokset, estetikkstudent i karantene

idéhistorie ved UiO, prøver å få dagene i leilighetene til å skille seg minst mulig fra den vanlige hverdagen. De anbefaler koronafaste studenter å benytte tiden til å fordype seg i fag.

– Har dere noen karantene-tips? Det er jo ikke utenkelig

– Har den noen verdi, kjedsomheten? Får dere gjort noe dere vanligvis ikke setter av tid til?

– Jeg tror kjedsomheten har verdi, og at det er viktig å ikke gjøre noe hele tiden. Men det er noe annet å være innestengt.

– Jeg kjeder meg ikke, jeg føler meg fanget, sier Klokset.

Friheten er begrenset. Det handler mer om det, sier Krona.

De ser litt på hverandre, og Krona smiler lurt.

– Men vi har ikke drept hverandre ennå. Så altfor ille er det jo ikke. Jeg har bare lyst på en øl, sier Klokset.

– Og jeg vil på biblioteket, innvender Krona.

– Men er det ikke noe fint i å kunne dyrke sine lateste sider med god samvittighet? At man ved å stå opp i to-draget, spise junk-food og fortape seg i hjerdedøde serier, gjør verden til et litt tryggere sted?

– Nei. Nei, nei. Jeg vil bare leve som jeg pleier, sier Klokset.

– Stuen har blitt ryddig, sier Krona.

– Bortsett fra hurtigtesten, må det være det eneste positive som har kommet ut av karantenelevet.

Grønt vekstkompleks: Filosofiprofessor Marius Mjaaland er skeptisk til tro på grønn vekst i økonomisk forstand. Han håper vi heller kan komme fram til nye måter å definere livskvalitet på.

Nytt fag gir perspektiver på «vår tids største utfordring»

Han er skeptisk til teknologioptimisme og tror vi kan ha godt av at samfunnets verdier rystes. Filosofiprofessor Marius Mjaaland inviterer til åpen debatt om menneskets framtid.

Menneskets tidsalder

tekst Ine Schwebs
foto Isabel Svendsen Berge

Mennesket har satt dype spor på jordkloden, og er i ferd med å trække opp stien for sin egen undergang. Eller?

I det nye UiO-faget «Tverrfaglig økologi i antropocen» skal en rekke forelesere forsøke å gi svar. Og stiller samtidig en hel rekke nye spørsmål om hva det vil si å være menneske i dag. Men først:

– Hva er egentlig antropocen?

– Det er et begrep som kommer fra geologien. Geologene studerer tiden gjennom jorda, og gjenkjenner den menneskelige påvirkningen som den aller viktigste faktoren til klimaforandringer de siste 70 årene, minst. Derfor er antropocen foreslått som navn på den tidsepoken vi nå går inn i.

Det sier filosofiprofessor og prosjektleder Marius Timmann Mjaaland. Han sitter godt plantet i en stol han har arvet fra sin bestemor,

på kontoret på teologisk fakultet. Forklaringen hans av begrepet er forankret i FNs klimapanelts siste rapport fra 2021: Det er ikke lenger tvil om at klimaforandringene er utløst av menneskelig aktivitet.

Målet med det nye, tverrfaglige faget er å bygge bro mellom naturvitenskapens faktagrunnlag og samfunnsvitenskapens fortolkning av den.

– Antropocen er historisk dokumentert, men det får også stor betydning for framtiden, både på kort og lang sikt. Faget skal ta steget fra den mer objektive tilnærmingen til naturvitenskapen til en fortolkningsoppgave – for ja, hva betyr så dette, for vårt samfunn, måten vi tenker om mennesket og våre tradisjoner?

Faget består av ni forelesninger dette vårsemesteret, og er åpent for alle. På listen står akademiske tungvektere som Arne Johan Vetlesen, Dag O. Hessen, Thomas Hylland Eriksen og Trude Storelvmo.

Prosjektleder Mjaaland vil ikke

gi enkle svar på store spørsmål. Først og fremst vil han skape tenkerom og diskusjon. Men én ting er han i alle fall sikker på:

– Vi kan ikke gjøre prioriteringer bare ut fra økonomi lenger.

– Så du tror ikke på grønn vekst?

– Jeg har i alle fall problemer med idéen om grønn vekst. Jeg tror ikke at drivmomentet i en politisk utvikling kan være økonomisk i samme ekstreme grad som det har vært siden 90-tallet. Det er noen problemstillinger relatert til forbruk og utslipp som må reguleres ganske tydelig framover, og det er klart det vil innebære tap for deler av samfunnet. Det å fortsette en ubegrenset vekst videre og kalle den grønn, det har jeg ikke så stor tro på. Jeg har heller ikke så stor tro på at vi kan finne en teknisk løsning på alt.

Omstillingen vil neppe bli smertefri, men Mjaaland håper vi er i stand til å ta innover oss nye måter å definere livskvalitet på.

– Det er en del andre faktorer i måten vi driver politikk og samfunn på som er nødt til å utvikles bedre. Antropocen er på mange måter en rystelse i vår forståelse av politikk, og derfor er det ingen tvil om at det vi skape nye konfliktlinjer og forsterke noen gamle, sier Mjaaland og legger til:

Antropocen

+ Et foreslått navn på den geologiske epoken vi nå er inne i og som etterfølger epoken holocen.

+ Kan oversettes med «menneskets tidsalder». Navnet er dannet av forstavelsen «antropo-» som betyr menneske, og «-cen» som betyr ny og brukes som suffiks for epoke i geologisk tidsregning.

+ Uttales «antropo-sen». «Antropo» som i «antropologi», og «sen» som i «du er for sen til forelesningen!!»

+ Navnet ble popularisert av den nederlandske kjemikeren Paul J. Crutzen i 2000.

Kilde: Store norske leksikon (SNL)

– Men det åpner også for helt nye muligheter, rent menneskelig og sosialt sett. Vi har noen viktige debatter foran oss, om verdier, om menneskets plass i kosmos og vår utnyttelse av naturen. Det handler også om åndelige verdier, selvsagt.

– Alt dette er akademisk interessant. Akademia kan ikke bli sittende i sitt eget tårn, men må ut og snakke med folk, avslutter han.

universitas@universitas.no

Forelesninger våren 2022

+ Dag O. Hessen: «Tilbakekoblinger og vippepunkter i antropocen».

+ Marius T. Mjaaland: «Angst i antropocen».

+ Sissel Furuseth: «Nordsjøen etter oljen – et litterært perspektiv».

+ Trude Storelvmo: «Klimaendringer, konsekvenser og løsninger».

+ Ole Jacob Madsen: «Psykologi til unnsetning».

+ Simone Kotva: «Antropocen spiritualitet».

+ Arne Johan Vetlesen: «Hva har urfolks natursyn å bidra med?»

+ Mette Halskov Hansen: «Visjoner om verdens øko-fremtid».

+ Thomas Hylland Eriksen: Naturtap og kulturtap i antropocen.

HVA ER EGENTLIG BEST:

Notere for hånd eller på PC?

Forsker: Hjerneforsker Audrey Van der Meer sin forskning viser til positive effekter av å ta notater for hånd. Hun leder det Nevrovitenskapelig utviklingslaboratorium ved NTNU sammen med sin ektemann, hvor de blant annet forsker på studenter.

Hjerneforsker er tydelig på at det ene er bedre enn det andre. UiO-lektor mener det ikke er så enkelt.

Hode i hånd

tekst Elisabeth Berg Ødegaard

Audrey Van der Meer er hjerneforsker og professor i nevropsykologi ved NTNU, og har forsket på forskjeller i barn og unges hjerneaktivitet når det skrives for hånd kontra på tastatur.

Hun forklarer at det er lurt for studenter å bruke pc når man skal skrive essays eller lengre tekster.

Dersom man skal ta forelesningsnotater derimot, viser forskningen hennes at vi lærer bedre og husker mer når vi tar notater for hånd.

– Særlig «visual notetaking» har fått en del oppmerksomhet fordi det ser ut til å gi godt læringsutbytte, fortsetter hun. Dette er når man kun noterer noen få stikkord, og supplerer med små tegninger, piler, bokser og understrekinger.

Investér i touchskjerm

– Hvordan skiller studenter seg fra barn i henhold til notering?

– Vi fant kun mindre forskjeller i hjerneaktivitet mellom barn og studenter. Dette betyr at hjernen til både barn og studenter jobber bedre når de skriver eller tegner for hånd enn når de bruker et tastatur.

Van der Meer mener at det å investere i en touchskjerm med digital penn, som Remarkable eller Surface Pro, kan øke læringsutbyttet til studenter som tidligere har notert på pc.

– Da har du alle notatene dine samlet og i elektronisk form, og kan velge mellom tastatur og digital penn, påpeker hun.

Skrible deg til suksess

Dersom du ønsker å huske innhold fra en litt kjedelig forelesning, kan tegning være løsningen. Professor i visuell kunst ved Oslomet Ingeborg Stana har skrevet flere vitenskapelige artikler om kreativitet. Hun forklarer at det stimuleres til økt hjerneaktivitet når vi skriver for hånd.

– Da får hjernen tilbakemelding gjennom den spesifikke be-

vegelsen vi gjør med hånden, på en annen måte enn når vi skriver på tastatur.

Takket være forskning innen nevrologi, har vi ifølge professoren anledning til å lese hva som skjer i en læringsprosess på en helt annen måte enn vi gjorde for ti år tilbake.

– I tillegg sies tegning å være det mest effektive verktøyet for å koble ting. Det er helt klart at det å tegne, og gjerne mikse håndskrevne notater med små tegninger og ikoner kan gi studenter større læringsutbytte under en forelesning, beskriver Stana.

Basert på funnene våre, foreslår vi ikke å ukritisk kaste PC-en og gå tilbake til steinalderen

Audrey Van der Meer, hjerneforsker og professor i nevropsykologi ved NTNU

– Generaliserende

Jan Frode Lindsø er lektor med master i IKT-støttet læring, og er kritisk til hvordan Van der Meers studie blir presentert i media.

– Overskriftene etter studiens utgivelse var for eksempel: «Der-

for blir barn smartere av å skrive for hånd». Hvis man ser på det totale bildet så er det ikke så enkelt, sier Lindsø.

Han mener studien ikke kan vise til at barn blir smartere hvis de skriver for hånd.

– Det er flere faktorer i studien som gjør at det blir en ganske basant og generaliserende påstand, påpeker han.

Lindsø reagerer på at studien hadde et begrenset utvalg ut ifra mangfoldet i den norske skolen.

– Barna i utvalget kunne ikke ha dysleksi, ADHD eller være født premature. Et annet kriterium for

toder og verktøy. Jeg synes det blir litt snevert å begrense læring til å handle om å kun skrive for hånd, påpeker han.

Han mener også at narrativet i media kan virke stigmatiserende for enkelte grupper.

– Jeg blir nesten litt provosert når jeg tenker på de elevene som faktisk er avhengig av digitale verktøy. Hva med de som ikke kan skrive for hånd i det hele tatt? Blir ikke de like smarte som de som skriver for hånd?

Vil ikke tilbake til steinalderen

Van der Meer skriver til Universitas at hun er kjent med lektoren sin kritikk

– Vi velger å forholde oss til fagfellevurderingene av eksperter på området, svarer hun.

Hun presiserer at hjerneforskningen deres er publisert i *Frontiers in Psychology*, som hun beskriver som et anerkjent internasjonalt tidsskrift med fagfellevurdering.

Hun legger til at de ofte blir feiltolket, og understreker:

– Basert på funnene våre, foreslår vi ikke å ukritisk kaste pc-en og gå tilbake til steinalderen.

universitas@universitas.no

Endelig digitale kompendier

Det er slutt på tiden da man spaserte ned til kjelleren på Akademika Blindern for å få rykende ferske utgaver av årets kompendier.

Kompendier

tekst Elisabeth Berg Ødegaard og Frida Roland
foto Frida Roland

I fjor vår rapporterte Universitas at UiO lå langt bak andre studiesteder, og fortsatt ikke kunne tilby studentene digitale kompendier.

Nå kan studiedirektør Hanna Ekeli ved UiO dele gladnyheten: Endelig får man tak i kompendiene i digitalt format.

Ikke nye kostnader

Hun forteller at omleggingen til digitale kompendier i utgangspunktet ikke har vært kostbar.

– Vi betaler 400.000 i året for en årlig lisenskostnad til Leganto, vi har også ansatte som jobber med dette, men det er ikke nye kostnader, forklarer hun.

– Dere skal ha en print-on-demand-løsning, vil ikke det koste noe?

– Jo, men det digitale pensumet ligger gratis tilgjengelig for studentene i Leganto. Studentene vil betale for papir-kompendier dersom de bestiller det. Vi bruker ikke mer personalressurser enn før, understreker Ekeli.

UiO står nå for hele tjenesten selv, med en løsning hvor studentene kan bestille kompendier fysisk.

– Jeg forventer at det blir en reduksjon i solgte papir-kompendier. Noe som også har en miljømessig gevinst, påpeker Ekeli.

Papir-pensum populært

Ifølge UiO er det kun «noen» studenter som har gitt uttrykk for at de ønsker papir-kompendier i tillegg til digitalt pensum.

Samtidig rapporterte 75 prosent av studenter i Akademikas lesevaneundersøkelse fra 2021 at de lærer best når pensum er på papir.

Ekeli mener det nye systemet med «Print-on-demand» skal ha kapasitet til at alle som ønsker pensum på papir, skal få dette.

– I utgangspunktet skal det være kapasitet til det. Vi er forberedt på at studentene skal bestille,

og har fått på plass systemet for det, sier hun.

– Du peker på miljøhensyn. Dersom studenter fortsatt hovedsakelig ønsker pensum på papir i fremtiden, vil dere vurdere å gjennomføre tiltak for å gjøre studenters lesevaner mer miljøvennlige?

– Kompendiene trykkes på miljøsertifiserte printere i Husstrykkeriet, så vi anbefaler at studentene velger denne løsningen hvis de ønsker papir-kompendier, forklarer hun.

Ekeli mener studentene virker fornøyde med det nye systemet så langt, ut fra de tilbakemeldingene hun har fått.

– Så vil det sikkert være ulike meninger om det også, studenter er forskjellige, sier hun avslutningsvis.

Akademika mister trekkplaster

Tidligere produserte UiO det de hadde behov for av kompendier, mens Akademika bidro med salg og distribusjon, forklarer lederen i Akademikas driftsavdeling Vemund Barstad Bemingrud til Universitas. Det var i all hovedsak snakk om «Kopinor-kompendier», som ble produsert og solgt til kostpris, ifølge han.

Bemingrud forteller at Akademika i realiteten ikke har tjent penger på ordningen.

– Da vi solgte for UiO gikk inntektene til universitetet, men så har vi hatt en avtale hvor de har betalt en sum for at vi skal selge for dem.

Dette har ikke representert en betydelig sum i forhold til resten av driften, ifølge Bemingrud.

– Vi betaler husleie til UiO, og da har det eksistert en løsning hvor vi har blitt kompensert for noe av plassen vi har leid, som ble brukt til lagring og salg av kompendier.

– Samtidig har salget av kompendier ført studenter inn i lokalene deres. Hva tenker dere om at den komponenten nå forsvinner?

– Det er et godt poeng, vi er opptatt av å ha et tilbud på campus som gjør at studentene kommer innom butikkene og opplever at de får den hjelpen de trenger, og at pensumet er i hyllene når de skal ha det, forteller han.

Bemingrud poengterer også at det var fullt og helt UiO sitt valg å endre på praksisen.

– Vi kan være helt åpne på at det ikke var vårt valg å slutte med papir-kompendier, avslutter han.

universitas@universitas.no

Over målstreken: Fra dette semesteret kan UiO-studenter få tak i kompendier digitalt, informerer studiedirektør Hanna Ekeli.

SØK OM MIDLER:

Osloforskning stipend med søknadsfrist 15. februar 2022

Hvem kan søke?

Masterstudenter på siste året fra Universitetet i Oslo

Hva kan du få stipend til?

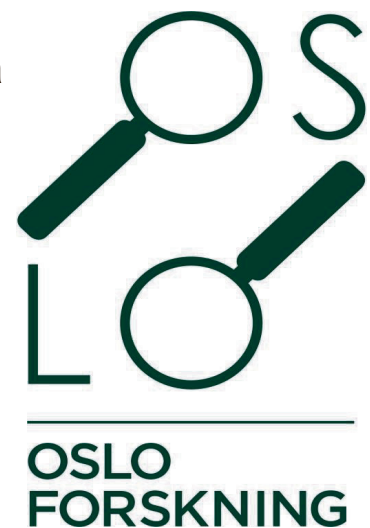
Arbeid med masteroppgaver, prosjekter med Oslo-relevant tema

Hvor mye kan du få?

Inntil 30 000 kr

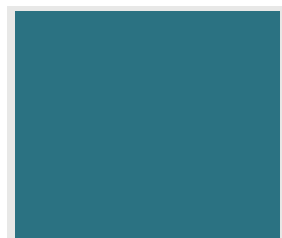
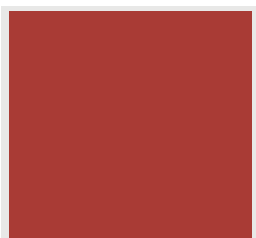
Søknadsfrist 15. februar

Søknadsinfo: www.uio.no/osloforskning

Vi kan være helt åpne på at det ikke var vårt valg å slutte med papir-kompendier

Vemund Barstad Bemingrud, leder i Akademikas driftsavdeling

DANSKE STUDENTER RASER MOT UTFLYTTINGSPLANER:

Frykter utdanninger

Sint: Historiestudent Kitti Mørch protesterer mot utflyttingsplanene på Christiansborg slottsplass forrige uke. Den siste tiden har hundrevis av studenter tatt til gatene for å protestere mot den danske regjeringens nedskjæringsplaner for danske storbyuniversiteter.

FOTO: RASMUS FRIIS / UNIUIVISEN

Danske storbyuniversiteter må kutte eller flytte 4500 studieplasser ut av storbyene innen 2030. Studenter er svært kritiske.

Danmark

tekst Endre Ugelstad Aas

– Se for deg at du akkurat har startet på en utdanning, og du får beskjed om at denne skal avvikles fra og med i år. Hvordan vil resten av studieløpet ditt se ut?

Espen Bjørn Salomonsen er leder for Studenterrådet ved Københavns universitet (KU). I det siste har han mottatt flere meldinger fra studenter som er bekymret for at

deres studieprogram vil forsvinne.

Bakgrunnen er en av de største planene for flytting og nedskjæringer i dansk akademia i nyere tid. Med slagordet: «Flere og bedre uddannelsesmuligheter i hele Danmark», har det danske sosialdemokratiske

Jeg håper man tar et skritt tilbake, og ser at konsekvensene av avtalen blir for store

Esben Bjørn Salomonsen, leder av Studenterrådet ved Københavns universitet

regjeringen i samarbeid med flere partier på Folketinget vedtatt å flytte studieplasser ut av landets fire største byer: København, Aarhus, Odense og Aalborg.

Ifølge planen skal:

- 25 nye studiesteder fordeles ut over hele Danmark.
- Det vil skape 7500 nye studieplasser utenfor storbyene.
- Opptaket av nye studenter i storbyene reduseres med ti prosent.
- Universitetene kan selv velge om de vil legge ned studieplasser eller flytte dem ut av byene.

Forrige uke sendte universitetene inn sine nedskjæringsforslag. Resultatet: 4500 studieplasser fra åtte universiteter skal legges ned flyttes ut av byene, skriver Khrono.

Ved Københavns universitet er planen å kutte 1502 studieplasser frem mot 2030.

Salomonsen forklarer at det koster for mye å flytte studieplassene ut i distriktene.

– Universitetsutdannelse er forskningsbaserte. Hvis du skal bygge opp en ny utdanning, må du ha med deg forskningsmiljøene, og det krever mange ressurser.

Der universitetet ikke kan flytte, er det altså nødt til å kutte. Det bekrefter KU-rector Henrik C. Wegener.

– Vi unngår nok ikke å nedlegge noen utdanninger. Det vil dessverre også bety at noen av de tilhørende forskningsmiljøene vil bli avvirket, sier han til avisen science-report.dk.

Humaniora rammes hardest

Særlig de humanistiske fagene henger i en tynn tråd. Regjeringen har nemlig bedt universitetene prioritere «utdanninger med spesielt høy etterspørsel og sysselsetting». Ved KU hentes 40 prosent av kuttene fra humanistiske fag. Det omfatter 640 studieplasser, eller en fjerdedel av opptaket ved fakultetet, ifølge Khrono.

Salomonsen viser til at arbeidsledigheten blant nyutdannede humanister er høyere enn for andre universitetsutdannede.

– Derfor blir humaniora hardt rammet. Har du en humanioragrad, kan det ta lenger tid å finne en jobb enn for en som er utdannet jurist. Men det betyr ikke at du ender opp som arbeidsledig, det handler om å kunne sette ord på den kompetansen man har, sier han.

kan forsvinne

Hvilke programmer som forsvinner er ikke bestemt ennå. Ifølge en oversikt fra Uniavisen, studentavisen ved Københavns universitet, står bachelorprogrammene i sosiologi og antropologi i fare for å måtte skjære plasser. Det gjelder også for masterprogrammene i statsvitenskap og psykologi. I tillegg kan mye tyde på at masterprogrammet i klinisk ernæring legges ned, skriver avisen.

Universitetet har så langt holdt kortene tett til brystet. Det er det også en god grunn til, ifølge prorektor for utdanning Bente Stallnecht.

– Hvis vi tydelig hadde gått ut og sagt at vi skal kutte så og så mange plasser på enkelte utdannelser, hadde vi risikert at politikerne kunne velge og vrake og si «den utdannelsen kan vi gå god for, mens den liker vi ikke». De skal holde seg til det overordnede, og ikke blande seg i detaljene, sier hun til Uniavisen.

KU har bedt om en kuttrabatt for en tredjedel av plassene. I avtalen står det nemlig at språkfag og IT-utdannelse skal vernes.

Også ved Copenhagen Business School (CBS) blir utdanningskatalogen tynnere i fremtiden. Her skal de kutte seks utdanninger med 334 studieplasser innen 2023, skriver Politiken. Det gjelder blant annet bachelor- og masterprogrammet i business og filosofi.

Det er ikke så mye mer å skjære i

Louis Bjerrum Christiansen, sosiologistudent ved Københavns universitet

Møter motstand

Vedtaket begrunnes med at utdanningene i distriktene over tid har slitt med lav rekruttering. I tillegg har flyttestrømmen til byene økt. Flere av dem som vokser opp utenfor de store byene, skal ha mulighet til å ta høyere utdanning. Forsknings- og utdanningsminister Ane Halsboe-Jørgensen oppsummerer det slik i en pressemelding:

– Derfor vil vi sikre at alle typer utdannelse er tilgjengelige i hele landet. På den måten skaper vi både utdannelse i distriktene som kan tiltrekke seg unge som ellers ville studert i en større by. Og dels trekker vi til oss en gruppe som ellers ikke ville fått en høyere utdanning.

Nedskjæringsplanene har imidlertid møtt sterk motstand blant studenter, ansatte og andre tilknyttet sektoren. Tidligere utdannings- og forskningsminister Tommy Ahlers kaller det «en virkelig dårlig avtale», i Berlinske tidene. Han sitter i folketinget for partiet Venstre, som var med å stemme frem avtalen.

– Man drar ikke bare til København for å lese. Man drar til København fordi man gjerne vil til byen, sier han til avisen.

De siste ukene har det også vært flere studentprotester i Danmarks største byer. Onsdag 12. januar samlet over 100 studenter seg på Christiansborg slottsplass.

– Jeg er sint. Jeg er faktisk sint. Sint og skuffet, sier historiestudent Kitt Mørk til Uniavisen. Hun tilhører protestgruppen Studenteroprøret '22, en av flere protestgrupper som kritiserer reformene.

En av talerne, Elizabeth Nielsen, mener avtalen «smadrer» universitetene og unges fremtidsmuligheter.

Vurderer selvstudium

Louis Bjerrum Christiansen (21) studerer sosiologi ved Københavns

universitet. Han er talsperson for studentaktivistgruppen «Vrede studerende», som har arrangert flere demonstrasjoner i København i protest mot kuttplanene. Christiansen er bekymret for hvordan kuttene vil ramme fagområder som allerede lever på stramme budsjetter.

– Det er ikke så mye mer å skjære i. Vi har kun ti undervisningstimer igjen i uken, og får ikke tilbakemelding fra lærerne lenger, sier han til Universitas, før han legger til:

– For å være ærlig så er det ikke langt ifra at jeg bare kjøper bøkene selv og leser.

Christiansen viser til at samfunnsfagene og humanioras stilling i Danmark er blitt svekket gjennom mange år. Det skjer som følge av offentlige nedskjæringer og underfinansiering.

– Jeg kan faktisk ikke huske at man har snakket om å forbedre utdannelsene. Jeg kan kun huske snakke om reformer, som i grunnen er et penere ord for nedskjæringer. Men det er sjeldent reformene faktisk forbedrer noe, nå til dags.

Håper regjeringen snur

Christiansens sosiologi-program ligger an til å bli skåret med 15 plasser. Han er bekymret for at færre får muligheten til å velge den utdannelsen de ønsker, dersom tilbudet blir snevrere og kampen om plassene tøffere. Dermed kan forslaget fra regjeringen virke mot sin hensikt.

– Da mister man mye av den faglige bredden, og kan ikke selv velge den utdannelsen man synes er mest interessant. I verste fall kan det hende man må søke på private universiteter for å studere noe innen humaniora. Det synes jeg hadde vært helt forferdelig, avslutter han.

Christiansen får støtte fra studentrådsleder Salomonsen:

– Jeg håper man tar et skritt tilbake, og ser at konsekvensene av avtalen blir for store. Men jeg føler meg ingen måte sikker på at dette vil skje.

Kutt- og flytteplanene til institusjonene ligger nå til behandling hos det danske utdannings- og forskningsdepartementet. Her skal de opp til drøfting de neste ukene.

universitas@universitas.no

Regionalisering i dansk akademia

- + I juni 2021 gikk den danske regjeringen og partiene på Folketinget sammen om planen «Flere og bedre uddannelsesmuligheder i hele Danmark».
- + Avtalen skal sikre flere studieplasser i distriktene og bremse sentraliseringen av høyere utdanning.
- + Planen har som mål å skape 7500 nye studieplasser utenfor storbyene.
- + Universitetene har i praksis valget mellom å flytte studieplasser ut av byene, eller å skjære ned på antallet plasser.
- + Forrige uke sendte universitetene inn sine kutt- og flytteplaner til regjeringen.
- + Mange studenter frykter nå at deres studieprogram vil forsvinne.

Kilder: Khrono og Uniavisen

Demonstrerer: Studenter fra protestgruppen Studenteroprøret '22 sier hva de mener om nedskjæringene under en demonstrasjon forrige uke.

DEBATT

debattredaktør: **Maria Jostad**
jostadmaria@hotmail.com 953 04 998

KJØR DEBATT

Hete tips om debatter i andre redaksjoner

Pass på notatene dine!

Khrono skriver om at dansk etterretning for første gang har publisert en rapport om spionasjetrusler mot landet. Studenter og forskere er blant dem som blir trukket frem som aktuelle mål. I Norge har PST flere ganger trukket frem universitetene som utpekte mål for spionasje, spesielt fra Kina, Russland og Iran. Tenk at vi studenter er et mål! Jeg blir litt smigret, jeg. Hvis noen i Kina har lyst på notatene mine om «Forrådt» av Amalie Skram eller elevens psykososiale miljø, så må jeg jo være veldig smart. Jeg kan bidra med mange kloke ideer, men jeg må bare beklage

for at de er litt slurvete skrevet. Bare spør om dere lurte på noe! Ja, kanskje dere kan spørre uansett, om dere trenger noen notater? Det er mye hyggeligere enn å bli spionerte på. Til studenter som føler seg skremt av denne spionasjen, eller som har mer å skjule enn meg, har jeg tre gode råd: 1) Ta notater for hånd 2) Kommuniser med forelesere og medstudenter via krypterte meldinger 3) Ha kollokvier i skogen og kroppsvitser alle medstudentene først, for å avdekke eventuelt overvåkningsutstyr. Her stoler vi ikke på noen.

Jeg vet ikke helt jeg

Å ta et standpunkt er ikke lett. Pepsi Max er den beste brusen, men jeg er mer usikker på hvilken sjokolade som er best. Walters Mandler eller Smil, det går på dagsformen. Derfor ville jeg aldri skrevet en kommentar om hvilken sjokolade som er best. Å ha en mening må være minstekravet for å skrive en kommentar. I årets første utgave av Under Dusken skriver journalist Hannah Kleiven en kommentar om hyperpop, noe hun beskriver som «en sjanger uten regler: Alt kan gjøres stygt og det er helt ok.» Men hva mener Kleiven om hyperpopen? Tittelen er «Irriterende,

sært og ekstremt populært» og får jeg inntrykket av at Kleiven skal argumentere mot hyperpop. Dette forsterkes videre av at kommentaren innledes med: «Hyperpop – hyperaktiv populær-musikk for hyperaktive ungdommer uten evne til å fokusere.» Men Kleiven konkluderer til slutt slik: «Sett av en kveld til å dykke ned i en verden av musikk ulik alt annet, det er verdt en lytting!» Så hyperpopen var visst ikke så ille likevel. Kanskje Kleiven burde lytte litt mer til musikken og ta et tydeligere standpunkt, før hun setter seg ned og mener noe om den.

Ukas tvitringer:

marianne @queerypie

Jeg er den eneste på norsk twitter som får lov til å gatekeep eurovision

For et ærbødig oppdrag! Vet du hvilke represalier alle andre som tvitret på lørdag får?

LL Cool Jørgensen @DrLunemann

Kjæresten min kom nettopp hjem fra fest med en splitter ny oljelampe. Hvis dette er voksenlivet så er det helt greit for meg.

Hvilke tre ønsker har du tenkt å be om fra ånden i lampen?

Gunlaug Gulvik @GunGu

Grønt er skjønt, eller? Jeg prøver å være positiv, men er negativ... foreløpig sier hurtigstesten det samme, men den gir falsk trygghet.

Hvor lenge må pandemien vare før vi kan slutte med vitser om at negative tester er positive? Hmmm!

Debattregler i Universitas

Vil du få din mening på trykk i Universitas?
Send innlegget ditt på e-post til debatt@universitas.no

Typiske innlegg er mellom 1500 og 2000 tegn, inkludert mellomrom. Lengre innlegg kan vurderes i noen tilfeller

- Vi trykker ikke innlegg som har vært på trykk i andre aviser, eller som er hatske og trakasserende
- Vi tar oss retten til å forkorte innlegg
- Frist for innsending av innlegg er søndag kl. 17
- Legg ved et portrettfoto av deg selv i e-posten

Påsmurte alternativer

Kantinemat

Aadne Ore, BI-student på Blindern

Jeg er millennial, men har jeg virkelig vokst opp i en helt annen tid? Hva har skjedd med matutvalget i de forskjellige kantinen på Blindern? Hvorfor selges det så lite brødmat? Og ja, texmex-restauranten som lå der Tacoteket ligger nå var adskillig bedre på 90-tallet (selv om jeg var der før jeg lærte å lese).

Egentlig er jeg ingen gretten gubbe, men det er helt sikkert noen som opplever meg som det. Etter et par år med ris, grønnsaker og diverse i kantiner på universiteter i Kina har jeg gleda meg til god gammaldags brødmat i kantinen på en av de mest prestisjetunge høyere utdanningsinstitusjonene i Norge, om ikke den mest prestisjetunge. Jeg tenker at å kunne tilby et rimelig godt utvalg påsmurte alternativer på Frederikke ikke vil kunne være hverken ulønnsomt eller urimelig.

Hvorfor selges det så lite brødmat?

For å gjøre det enkelt bør en ta utgangspunkt i bærekraft. Det er faktisk gjort forskning på BI som har konkludert med at det kan være mer lønnsomt med en bærekraftig forretningsmodell enn det motsatte. Her kan en altså tenke at de påsmurte alternativene kan inngå i livssyklusen til lunsjbuffeten. For å gjøre det enkelt å forstå (kall det gjerne grunnprinsippet i lunsjbuffet/påsmurt-livssyklusen): påsmurte alternativer som ikke blir solgt kan omgjøres til ulike deler i buffetsortimentet. En tørr baguette kan bli til krutonger. Er det femti usolgte salami-baguetter? Ikke noe problem, vi lager pytt-i-panne av dem.

Det er åpenbart at SiO besitter nesten alle ressursene nødvendig for å kunne tilby et rimelig godt utvalg av påsmurte alternativer: arbeidskraft, salat, smør og diverse proteinkilder, men de mangler nok det aller viktigste: noen sabla gode baguetter.

debatt@universitas.no

Ukas sitat:

Dette er altså et arrangement for samfunnsengasjerte nerder, inkludert meg selv

Johan Betsi, journalist i Unikum, anmelder et populærvitenskapelig foredrag på UiA om algoritmer

Til en bortkomne student

Nytt semester

Maiken Helene Bergsmo, student ved UiA

Mitt første semester som student er nå over. Jeg har lært masse både faglig sett og på det personlige planet denne høsten. Men som mange nok har erfart, føles ikke studielivet alltid som «den beste tiden i ditt liv». Og kanskje spesielt ikke når du står mitt oppi det, med innleveringer, presentasjoner og eksamener. Men til neste semester er det i alle fall tre ting jeg skal forsøke å minne meg selv på iblant, i håp om at jeg kan greie å forholde meg til hverdagen som student litt bedre.

Første bud må nesten være tålmodighet. Jeg vil si det tok minst tre uker før jeg følte at jeg hadde kommet meg sånn noenlunde inn i studieboblen. Det var øyeblikk jeg trodde den eneste løsningen ville være å avbryte hele studiet. Men i ettertid så er jeg glad for at jeg holdt ut og var tålmodig. Selvsagt, har du valgt feil studie, så har du valgt feil. Men prøv å holde ut i alle fall ett semester før du gir deg. Det kan nemlig være at ting snur til det bedre.

Andre bud går ut på å bruke energien sin klokt. Første uken var det allerede noen i klassen som hadde spørsmål angående eksamen. Og ikke at det er en

dum ting å komme forberedt, men som foreleseren vår så fint sa det: «Ikke konsentrer dere om eksamen allerede nå, den kommer når den kommer. Og da vil dere være klare». Noe som viste seg å stemme. Jeg hadde i alle fall personlig fått en mye enklere vei til eksamen, hvis jeg hadde klart å legge fra meg alle tankene om, hvis og men.

Det var øyeblikk jeg trodde den eneste løsningen ville være å avbryte hele studiet

siale til å klare.

Kanskje vil jeg om tyve år se tilbake på denne perioden og tenke at det faktisk var «den beste tiden i mitt liv». Men inntil videre, gjelder det å ikke gjøre det verre for seg selv enn høyst nødvendig. Det finnes nemlig flere veier til suksess, og jeg tror virkelig ikke at man får en lettere vei til drømmeresultatene sine, ved å bekymre seg unødig eller sette kjepper i egne hjul. Så lykke til, både ferske og erfarne studenter, med det kommende vårsemesteret.

debatt@universitas.no

FORSKERINTERVJUET

Ekspert på livskvalitet: Thomas Hansen har vært med på å kartlegge hvordan nordmenns psykiske helse har endret seg under pandemien.

Unge, eldre og oslofolk har hatt det verst under korona

Funn fra Folkehelseinstituttet viser at det er de yngste og eldste som har blitt hardest rammet av korona. Forsker Thomas Hansen tror likevel ikke at pandemien så langt vil gi drastiske, varige mén.

Psykisk helse

tekst Elena Berg Hansen
foto Charlotte Førde Skomsøy

Thomas Hansen er forsker ved Folkehelseinstituttet og forskningsinstituttet NOVA på OsloMet. Han har aldri og livskvalitet som spesialfelt.

Gjennom tall fra digitale undersøkelser gjort av Folkehelseinstituttet forklarer han at det er den eldste og yngste delen av samfunnet som har vært hardest rammet av koronarestriksjonene.

Tall fra før og under pandemien

I januar 2020 sendte FHI ut en digital spørreundersøkelse for å se hvordan befolkningen hadde det. De inviterte et tilfeldig utvalg på om lag 20.000 mennesker til å delta.

Under pandemien har FHI samlet inn data fra de samme informantene. På den måten har de fått kartlagt hvordan store deler av befolkningen har blitt påvirket av pandemien, særlig med vekt på opplevelser rundt ensomhet, psykiske plager og livskvalitet.

– Så langt har vi samlet i data fra tre tidspunkter i koronaperioden. Nå senest rett før jul. Det skulle være en postpandemi-greie, men dessverre ble det tunge koronaundersøkelser det øg, sier Hansen.

– Ble det gjort noen overraskende funn?

– Vi forventet at de som hadde størst problemer med angst, ensomhet og uro før pandemien skulle få det verre, men vi så litt at det motsatte har skjedd, forklarer Hansen.

Videre sier han at funnene muligens ikke er så overraskende som FHI først hadde tenkt.

– Det kan handle om at omveltningene og kontrasten ble størst for de som var mest «happy» og velintegrerte. Videre kan det tenkes at de som var ensomme og engstelige fra før, dro veldig nytte av samholdet og støtten under pandemien, at det ble en økt forståelse og åpenhet om ensomhet og en opplevelse av at alle er i samme bås, sier Hansen.

Han legger til at de som allerede lever litt isolert eller som sliter med helseangst i samfunnet, alt har erfaring med å leve med restriksjoner og at overgangen ikke ble like stor.

– Men det er viktig å få fram at de som lever alene og hadde det vanskelig fra før, på andre måter, fortsatt har dårligst livskvalitet tvers over. De har bare ikke hatt så dramatiske endringer, sier Hansen.

– Det kan handle om at omveltningene og kontrasten ble størst for de som var mest «happy» og velintegrerte

Thomas Hansen, forsker ved FHI og NOVA på OsloMet

Kan stå verre til

Av målgrupper som har fått det verre under pandemien er tallene klare. De viser at ungdommer og unge voksne opp til 30 år og eldre opp til 70 år har hatt de største negative følgene av pandemien.

Tall fra juni 2020 viser at studenters livskvalitet var verre enn både arbeidsledige og uføre.

– Hva kommer det av at unge voksne og studenter har hatt det så vanskelig?

– Det er nok mange forklaringer. Det tyder på at sosiale medier og digitale kommunikasjonsformer ikke dekker opp for de behovene vi har for undervisning og daglig aktivitet. Så tror jeg det har noe med at studenter og unge generelt er særlig avhengig av sosiale møteplasser. Isolasjon koster ekstra mye for de unge.

– Hva med de voksne?

– Bortsett fra det med hjemmekontor er nok livet for

mange godt voksne litt som før. Som ung føler du tida renner litt ut og at du går glipp av mye gøy, ulikt fra en 40–50 åring som kanskje synes det er litt greit å slippe å dra på foreldremøter.

FHIs undersøkelser er webbaserede, noe som kan gi en viss usikkerhet rundt tallene og oppslutningen. Det gjelder særlig hos den eldre garde, hvor svarprosenten er spesielt lav.

– Jeg mistenker at det står verre til i virkeligheten for de eldre, ved at det er digitalt er det mulig det kun er de mer ressurssterke med god helse og utdanning som deltar. Vi går glipp av de skrøpeligste og mest isolerte. Vi kontakter bare hjemmeboende eldre og de på sykehjem er ikke engang invitert til å delta, forklarer Hansen.

Dårligere livskvalitet i Oslo

De områdene hvor FHI ser at folk har vært mest negativt utsatt, er stedene som har hatt flest inngripende og lengste varige koronatiltak.

– Problemer henger sammen med smitteverntiltakene. Så Oslo har gjerne litt dårligere livskvaliteten enn de andre fylkene. Spesielt så vi det i mørkeste november og desember 2020, sier Hansen.

– Hva tror du blir ettereffektene? Vil vi få noen varige mén?

– Forskning viser at de fleste mennesker fort kommer til hektene igjen etter negative opplevelser og kriser. Negativ psykisk helse handler ofte om flere ting slik som genetik og at noen er mer disponert for det, sier Hansen.

Han tror de fleste vil falle tilbake til sitt vante psykiske nivå, når pandemien endelig tar slutt. Hansen legger likevel til:

– Jo lengre pandemien varer, jo større sjanser er det at noen undergrupper få langtidseffekter, og at det kan bli litt vanskelig å finne tilbake til det sosiale livet.

KULTURTEMPEN

Scenene er tomme, men det koker i kulissene. Denne uken løfter vi frem artister, forfattere og kunstnere som vil prege 2022.

JOO PÅ BY:LARM 2021. FOTO: HANNE JONES SOLFIELD

DARKOWA PÅ BY:LARM 2021. FOTO: MINA B. RÆGE

NEDJA PÅ BY:LARM 2021. FOTO: HANNE JONES SOLFIELD

2021: I hate u I love u

Før vi retter blikket mot 2022 og håpet om en gjenåpning i horisonten, tar vi et dykk i fjorårets happening.

tekst **Saga Eline Jonsson Hoff**

Hadde du forhåpninger før forrige ukes pressekonferanse? Tørk dine tårer og legg krystallene dine under puta. Før vi sørger, skal vi mimre ved å løfte frem fjorårets kulturliv.

By:larm – blessing and a curse

Festivalen ble heldigvis og dessverre markøren for både nedstengning og gjenåpning. Universitas var til stede i februar 2019, og var ikke verre da gjenåpningsrusen traff oss som øl på dansegulvet i oktober 2021.

Noe merket var vi alle likevel av pandemien, men etter én kveld kunne ikke selv mer skuffende opptredener skremme oss vekk.

I et tettpakket skjema, var Darkowa leverandøren av hard techno og RnB med afropoprytmer: «Darkowa flyter uanstrengt over musikken og komplementerer den perfekt. Hun er ikke her for å kødde rundt», skrev vi, og mente hun viste en leksjon i å eie scenen.

Like godt smalt det, om enn mykere, med Nedjas neo-soul i kjelleren på Revolver.

«Nedjas vokal er stødig som fjell, og hun flytter både dem og stemmen, når hun spenner registeret og leker seg både høyt og lavt», skrev vår anmelder. Typ lyden av Erykah Badu, men mer fattet.

Gjenåpningstid = favorittid

I vinduet av gjenåpning rakk vi heldigvis mer enn bransjefest. Joo skrapte hele Spotify-kontoen og stilte med ferske låter i en trang kjeller på Revolver i oktober.

«Hva ER dette?! Det rårker, det er elektronika, det gir meg flashbacks til konserter med Hedmarks popbandet Team Me i 2013», skrev Universitas' utsendte i anmeldelsen av konserten. I 2022 ønsker vi alle ny-

tolkninger av popsjangeren velkommen – i alle fall «eksplosiv 3D-pop».

Og det var mer

Men de facto besto en større del av fjoråret av live-strømmede arrangementer, Zoom-undervisning og lange dager i pysjen. Bøker vet heldigvis å døyve sorgen.

Blindern-studenten Jenny Inger Gaskill debuterte med diktsamlingen *Du smaker som alle diktene jeg skulle ønske jeg fikk til å skrive*. «Samlingen er frisk lesning, både fordi hun er ung og fordi hun tør å snakke rett fra levra, med en god dose humor», skrev vår anmelder, og berømmet henne for å skrive på dialekt.

Tross ikke debutant, imponerte Sivert N. Nesbø vår anmelder med diktsamlingen *Varme* og vatn: «(...) Sivert N. Nesbø [lar] det pubertale sinnet minne oss alle om hvor intenst vi kan sanse det helt alminnelige, når kroppen og omgivelsene forandrer seg.»

Og likevel har vi latt våre legemer forfalle i to år nå.

kultur@universitas.no

Hva gjør du med 20-årenes skuffelser? Putter dem i mixen

Han gaiden lanserte bandnavn og promoterte låter flere år før de ble sluppet. Nå ser elektronikatrioen mot vårens debutalbum.

tekst **Saga Eline Jonsson Hoff**
foto **Charlotte Førde Skomsøy**

– Det året vi begynte å skrive tekstene, hadde alle veldig turbulente relasjoner, både innenfor kjærlighet, men også med oss selv, sier Kristin Myhrvold i han gaiden.

Så hvorfor ikke lage limonade?

Elektronikatrioen han gaiden har invitert til slippfest for deres andre singel «here's your lullaby», fra det kommende debutalbumet.

Ragnhild Moan, Kristin Myhrvold og Ingrid Skåland Lia skal derfor feire innenfor betimelige smittevernsregler i all beskjedenhet.

For det er te og kjeks på bordet når Universitas ankommer festen. Og selv om vinden skraper på veggen, er det sommerfuglene som rister mest i stua.

Vennegjeng blir band

Trioen møttes på den prestisjetunge jazzlinja på Norges musikkhøgskole (NMH) i begynnelsen av 20-årene. De ble raskt venner, men musikalsk delte de bare timeplanen.

Etter en venninetur til Vilnius bestemte de seg for å begynne å lage musikk sammen.

– Jeg tror vi var veldig gira på å være i et band. Da hadde vi allerede gått en stund på NMH og prøvde å finne vår retning som litt usikre 20-åring, sier Moan.

Før de i det hele tatt hadde spilt en akkord i retning elektronika-prosjektet sitt, ville de ha et navn. Hva het han guiden i Vilnius? Akkurat. Valget stod mellom det, eller erika. Mer om det senere.

– Det begynte akustisk med to vokal og en saksofon. Det er så langt unna hvordan det låter nå. Men vi fant en eller annen vei, sier Skåland Lia.

– Kicka på alt

Og den veien ble til underveis, etter en hel sommer på et svett øvingsrom.

Det startet med noen akustiske idéer å la jazzbandet GURLS. Alle tre godt skolert i jazz: Skåland Lia på sopransaksofon, Myhrvold og Moan på vokal.

Så åpenbarte musikkprogrammet Ableton seg. De prøvde seg frem og ble «litt frelst av elektronikalyden».

– Ja, vi kicka på alt. Vi trodde vi var så bra, postet så mye på instagram og promoterte låter som skulle komme til høsten, men tre år senere, ler Skåland Lia.

De medgir at de var noe naive i begynnelsen, men ser tilbake på det som et godt utgangspunkt. Som å spille konserter de ikke egentlig var klare for, og gjerne ta med låter de snekret sammen dagen før.

– Da vi begynte å lage musikk, føltes det som om det var oss mot verden. «Åja shit, liker du også Ariana Grande og kan heller ikke jazzstandardene?» Vi ga litt faen, sier Moan.

– Og vi har gått på trynet, sier Skåland Lia.

På veien ble de en elektronika-trio, inspirert av blant annet Sassy009 og Smerz. Musikken er både hard og myk, med vokalharmonier og lagvise syntner flettet inn i improvisasjon.

– Vi er altfor lite rigide for pop, men vi er altfor rigide for ren jazz. han gaiden er et eksperiment på hvor man skal ligge, sier Skåland Lia.

– Ikke de letteste å jobbe med

I motsetning til dagens kunst- kulturstudenter, fikk de testet låtene foran publikum.

En av dem på Kafé Hærverk, hvor musiker og produsent Erlend Mokkelbost befant seg i publikum. Det ble et samarbeid, og Mokkelbost er medprodusent og mikser på kommende album.

– Men vi er ikke så lett å samarbeide med. Vi sitter ikke stille i sofaen bak og nikker, sier Skåland Lia.

Ikke bare er mange av låtene kjære barn, unnfanget i formende år. Musikerne er også tre stykker med minst like sterke meninger om resultatet.

– Og plutselig er vi uenige også. Da kan det ha vært en vanskelig dag på jobb, sier Moan og legger til:

– Men det har vært veldig deilig å jobbe med en som er veldig rutinert på det tekniske.

Pseudonymet Erika

Når snøen har smeltet og konsertarenaene forhåpentligvis ser dagens lys og strobelys fra mørke kjellere denne våren, nærmer det seg mer musikk. I alle fall for denne vennegjengen.

Nylig signerte de med plateselskapet Mutual Intentions, som blant annet kan pryde med Bendik HK og Ivan Ave på kontraktene.

You called me your erika er Han gaidens debutalbum, og de beskriver et hardt, elektronisk lydbilde mot sårbare tekster. Sterkt preget av tiden de lagde albumet, med en like sterk rød tråd.

– Albumet har en kronologi. Vi er veldig glade for at Adele ordnet så du ikke kan *shuffle* plata nå, sier Moan

med glimt.

Den røde tråden er erika, det potensielle bandnavnet som måtte vike for han gaiden. Hun er på sett og vis tre i én, og låtene er fra hennes perspektiv.

– Dere startet som vennegjeng. Hvor kommer tekstene fra? Er det kjærlighetsbruddene?

– Ja, det er jo det. Å bli avvist i kjærlighetsrelasjoner for eksempel, sier Moan.

20-årene er ikke forbi i et skuldertrekk; det har de erfart. Du flytter hjemmefra, prøver å navigere deg i jungelen av inntrykk og legger deg både ivrig og motvillig i støpeskjeen.

Myhrvold, Moan og Skåland Lia tror deres neste album vil låte annerledes både tekstlig og musikalsk, nettopp fordi den røde tråden syr sammen sorg, vennskap, tap og glede fra en annen tid.

– Det er en slags tidskapsel fra den tiden som var så sårbar og ambivalent. Noen sanger er «fuck you, boys», mens andre er helt motsatt. Det er en berg- og dalbane, sier Skåland Lia.

kultur@universitas.no

På Han gaidens ører:

+Bendik Giske	+ Why Kai
+Ola Kvernberg	+ Hemningsløs lek og guts
+Destinys Child	+ James Blake
+Beharie	+ ARY

KULTUR

2022

tekst Guro Aasaaren og
Saga Eline Jonsson Hoff

Skriften

Det er et nytt år og nye muligheter til å endelig lese noe skjønnlitterært. Her er noen saftige bidrar du kan begynne med.

Når snittalderen for litterær debut er 35 år, blir aldersnittet i denne delen naturlig nok høyere. Det betyr ikke at det er sneket inn noen ekte unge forfattere.

Kort, lengre, lengst

Runa Skjeldal (f. 1998) skriver stilsikkert og nært om den første kjærlighetens betydning, forventninger og lengsler. Hennes debutroman *Eleonora* fra 2021 er en sterk start.

Tematikken i Skjeldals roman følger også Bruno Jovanovic (f. 1990) skriverier. I den råsterke debutromanen hans *Etter hvert vil øynene venne seg til mørket* fra 2020 viser han mesterlig skildring av en relasjon mellom mor og sønn i galskap og kjærlighet. For debuten ble han nominert til Tarjei Vesaas' debutantpris og tildelt Saabye-stipendet.

Caroline Ugelstad Elnæs (f. 1995) slapp debutromanen *Yoona* i 2019 med en brak. Den bød på deilige og vonde skildringer om å være utenfor når du er innenfor i samfunnet. Det ryktes at Ugelstad Elnæs skriver på en ny roman. Vi venter i spenning på oppfølgeren.

En noe uventet tematisk suksess er Sarah Smith Ogunbonas (f. 1989) debutroman *Globus* fra 2020. Her viser hun at det går an å skrive en sterk, drivende og samfunnskritisk roman om en flyvertinnes liv i luften.

Tegning og romanskrijving går hånd i hånd for Ane Barstad Solvang (f. 1991). Hennes første tegneserieutgivelse *Frykt & medlidenhet* viste et upolert, røft og ekspresivt uttrykk. Romanen *Dum naken* fra 2021 beviser at hun fortsatt er en frisk og ukonvensjonell pust.

Karoline Brændjord (f. 1991) gjorde noe veldig få har gjort før henne, nemlig å vinne både Kritikerprisen og Tarjei Vesaas' debutantpris samtidig. Juryen skriver «Det er en debut som vitner om stort talent, lyrisk overskudd og forbløffende språklig kontroll», og det er vi enige i. Diktsamling *Jeg vil våkne til verden* gir oss kloke dikt om å leve videre etter at en mor har tatt sitt eget liv.

Fra en debutant til en annen gir Priya Bains (f. 1995) oss en gjennomført debut med diktsamlingen *Med restene av mine hender* om kollektivets kraft, et kritisk samfunnsblikk og avmakt.

Synet

Det er ikke bare meg og deg som har blitt gæren av pandemi og begynt på ti nye kreative prosjekter. Den yngre generasjonen kunstnere har fått fart i baken og det bugner av spennende kunstprosjekter. Her er et knippe vi har ekstra troen på.

Et skrått blikk

Maria Pasenau (f. 1994) viser ved hennes nye separatutstilling *The Odder Erotica* ved Trafo Kunsthall i Asker (15.01.2022 – 27.02.2022) at hun fortsatt leverer grensesprengende og provoserende verk. En annen kunstner med skråblikk på samfunnet er Ina Vang (f. 1993). Hun lager installasjoner med strikede dukker, hvor hun inviterer til refleksjon over vår presentasjon av oss selv i det offentlige rom. Denne våren er hun å se i Nasjonalmuseets kommende utstilling *Jeg kaller det kunst*.

Stoff og stil

En annen kunstner i tekstilens verden er Kine Ulvestad. Hun arbeider i hovedsak med hekling og

lager maksimalistiske plagg, fra tekstil til mote-design. Her markerer Sara Skogøy seg ved å lage klær med mening. I 2020 vant hun «folkets pris» på Høstutstillingen med verket *My Dad went to Syden and all I got was this lousy bead-top* (2019). Herfra har hun levert gull.

Linsens beretning

Duy Nguyen (f. 1989), bedre kjent som «Vitaboy», debuterte på høstutstillingen i 2021 med verket *Reflections #3*. Han gjør seg bemerket med sine eksperimentelle og crisper analoge portretter og dokumentariske fotografier. Det samme kan sies om fotografene Chai Saeidi (f. 1998), Sara Abraham (f. 1996) og Sunniva Hestnes (f. 1999) som fanger

Lyden

Festivalene er i dvale og konsertsalene er halvfulle – men det koker i studio.

Hvordan låter 2022? Her har du en håndfull til både høytalerne og kalenderen.

Drømmen om svette kvelder

Dansegulvet har fått svi under denne pandemien. Svette folkemengder og støle bein viker for en seig dugnad, men bassen dirrer på hjemmefest.

I et forfriskende hjørne finner vi Sassy009 (Sunniva Lindgaard). Soloartisten ga ut mixtappen Heart Ego i fjor høst, og blir å se på Parkteateret i denne våren. Det mørke lydbildet er mindre distinkt sammenlignet med debuten, og tåen er til og med dyppet i soft RnB; det både klikker og vugger.

Og sjangerlekene fortsetter. Bethany Forseth-Reichberg går denne våren solo under artistnavnet Baby B. Forseth-Reichberg frekventerer i flere band, som Tigerstate og Mall Girl (sistnevne slipper selv sitt debutalbum denne våren). Når hun trer ut av mattepopen og smørmyk indie, vil det visstnok låte både klubbete og mørkt med en undertone av håp. Når er vårens grottefest?

Synther og frekke tekster

Da undertegnede var på by:larm i høst, var trioene Nothing Personals konsert en øyeåpner av gåsehudopplevelse. Med én singel ute, er det nærliggende å tro at Thea Wang, Solveig Wang og Dorothea Økland har mer musikk i de hundre ledningene på synth- og mixebordet.

Sistnevne Økland er også aktuell i duoen Hey Love med Karoline Karlsen, og spiller på parkteatret 6. februar. Leken indie-pop med pling-plong-lyder og medrivende harmonier er å høre. Det blir digg, selv om du må sitte.

Soveromspopen fortsetter å finne veien ut av leiligheten, og sist ute med artisten Helven. Det nye året var så vidt i gang i det hun slapp debut-EPen volume 1. Med dunkel (i ordets beste mening) vokal over enkle beats og drømmende sound, viser 21-åringen seg som et friskt tilskudd i indie-gryta.

I et annet hjørne av studio finner vi rapperen Ash Olsen. Frekk i stilen og tekstene, synger hun seg oppover som en av Norges fremste rappere: «fuck that bitch I break her like a KitKat». Filter er ingen begrensning, og det låter befriende friskt når det funkner, som det på alle måter gjør her.

en nerve i den unge generasjonen. Saedu er aktuell med utstillingen «Ta plass» ved Fotogalleriet (22.01.2022 – 6.03.2022).

Slangete slyngler

Sigve Knutson (f. 1991) var tidlig ute med å leke med funksjon og form i kombinasjon med skulpturer. Kunsthåndverk som beveger seg mellom design og skulptur. Et arbeid vi spår når langt.

Det har vært debatt rundt om det figurative maleriet diskrimineres i kunstfeltet. Uavhengig av hva en mener om det, holder Lena Trydal (f. 1994) fanen høyt. Hun arbeider med maleri med rot i aktuelle sosiokulturelle tendenser i samtiden. Her finner vi pop, camp, satire og (sur)realisme.

En selverklært prettyboy

FOTO: PRIVAT

FOTO: AKSEL-DEV DHUNSI

Jeg liker også å være i den klassiske fotograf-modusen, men jeg kan ikke bare være der

Aksel-Dev Dhunsi, fotograf og kunststudent

Bildene til Aksel-Dev Dhunsi balanserer elegant mellom det selvbiografiske og konstruerte. Nå er han i India for å jakte «maskinrytmen» til sitt neste fotoprojekt.

tekst Amanda Schøyen

– Herregud, jeg har jo begynt å gå i ett med byen. Bare se på meg: Jeg har fått skjegg. Og jeg er vanligvis en ganske polert gutt, altså!

Den «skitne industribyen» Aksel-Dev Dhunsi oppholder seg i heter Ludhiana, og ligger i Punjab-provinsen nordvest i India. Siden desember har han hatt base her, i byen farsiden av familien kommer fra, for å jobbe med sitt neste fotoprojekt.

– Folk sier at India er fargerikt, men det er heller det at alt her – lyder, lukter, mennesker – er så intense. Det gjør deg så sliten at hvert eneste inntrykk oppleves *vibrant*, forteller han.

Maskin vs. menneske

Materialet Dhunsi samler inn i India skal presenteres i en utstilling på fotogalleriet Melk i Oslo senere i år, samt publiseres i en egen fotobok. Tidligere i sommer hadde han sin første soloutstilling på Fotografiens Hus i Oslo.

I MaskiniTaal, som utstillingen het, undersøkte Dhunsi forholdet mellom menneskets og maskinens energi. «Taal» er en rytmebetegnelse i indisk musikk, og flere av verkene tar for seg den konstante bevegelsen framover, som ruller og går i bakgrunnen av alles liv. Med dette fokuset på prosesser, ble også utstillingen en kommentar på hans egne arbeidsmetoder, forteller Dhunsi.

– Som fotograf er det så alt for enkelt å opparbeide seg et svært arkiv, printe ut et bilde, ramme det inn i kunstglass, henge det opp på veggen og så si seg ferdig for dagen. Det synes jeg er utrolig provoserende.

Som en slags protest vurderte han å ikke stille ut et eneste fotografi i det hele tatt.

– Jeg liker også å være i den klassiske fotograf-modusen, men jeg kan ikke bare være der.

Neste stopp, Ludhiana

Oppholdet i India er en videreføring av arbeidet Dhunsi startet på i forbindelse med MaskiniTaal – og en utforskning av temaer som har fascinert han helt siden han var barn. Enten det har vært med trikken gjennom hjembyen Trondheim eller på flyet til slektningene i India, har minner om reiser og bevegelser vært viktige i den kunstneriske praksisen hans.

Som resultat har mange av dagene i India blitt tilbrakt på offentlige transportmidler. Når vi snakker sammen, har Dhunsi nettopp kommet hjem fra en 22 timer lang togreise. Destinasjonen var en av verdens største håndklefabrikker. Han lurte seg inn med et produksjonsteam som skulle filme en reklame for fabrikk.

– Bygget var sikkert én kilometer langt. I en sånn skala smelter kroppene til arbeiderne og maskinene totalt sammen. De blir del av det samme konstante energien og bråket. Det kontinuerlige ved det interesserer meg veldig.

Å miste en venn

Dhunsi kunst preges ofte av et dokumentarisk, nesten fotojournalistisk blikk, men har samtidig en intim og personlig side ved seg. Denne dualiteten er kanskje aller sterkest i fotoboken *Rakavan*.

Boken er oppkalt etter Rakavan Jeevarahan, en

nær venn av Dhunsi. En sommerkveld i 2017 forsvant Jeevarahan sporløst fra Trondheim sentrum. En stor redningssaksjon ble satt i gang, og både venner, bekjente og fremmede var med på å lete.

14 dager senere ble Jeevarahan funnet død i Nidelva.

Dhunsi dokumenterte leteaksjonen, begravelsen, og senere, minnene om Jeevarahan. Dhunsi reiste tilbake til stedene de hadde oppholdt seg sammen, og gjenskapte situasjoner de hadde delt med deres felles venner. Hele tiden med et kamera i hånden.

– Om mange av bildene i boken oppleves private, er det fordi de fanger opp det umiddelbare i situasjonen. Det er i bunn og grunn en dokumentasjon av vennene mine og av det som var virkeligheten min på den tiden.

Hamskifte

– *Hvordan går man videre, rent kunstnerisk, etter et såpass omfattende og personlig prosjekt som Rakavan?*

– Selv om det ikke lenger er like brutalt og intenst å tenke på det, er det utrolig slitsomt å være bærer av en sånn historie.

Turen til India har vært forløsende, forteller Dhunsi. Et plagsomt hudutslett ble symbolsk for utviklingen fra hans forrige fotobok til den han arbeider med nå:

– Det er som jeg har skiftet skinn! Jeg føler teksturen av meg selv på en helt annen måte enn før, på samme vis som dette prosjektet har fått meg til å tenke nytt om hvordan jeg tar bilder.

– Jeg spiller ikke bare verden, den reflekterer også tilbake på meg.

Innovasjon skaper utfordringer

Denne uken melder Universitas om forskning som viser at man lærer bedre av å notere for hånd. Nå melder Ad notam at den er kjøpt og betalt av Akademika, bokhandleren som gjennom god profilering har klart å fremstå som om den er eid av SiO, og ikke det private selskapet Haugenbok.

Den siste uken har vært tøff for Akademika. Først kunne Universitas melde at UiO begynner med digitale kompendier. Så skrev de om en student som har spart 3000 kr på brukte pensumbøker.

– Det er 3000kr som kunne gått i mine lommer, sier Kjell Tring, Akademika-direktør og foreleser

som har tjent seg rik på å gjøre egne bøker til obligatorisk pensum. T-skjorten hans er prydet med slagordet til deres siste kampanje: «Du ville ikke lastet ned et tekstdokument.»

Tring sier han er grønn gründer. På spørsmål om hvorfor grønn gründer, sier han «fordi det selger». Han er klar på at papir må fases ut, men i samarbeid med næringslivet. På spørsmål om hva han verdsetter høyest av bærekraft og profitt, sier han at hvis du tvinger ham til å velge, blir det begge deler. På spørsmål om ikke det er grønnere med digitale kompendier, spør han retorisk:

– Men er det lønnsomt?

Ukas studentvin

LEKEN FRANSKMANN: Ukens vin har på etiketten en skisse av en caps med sugerør så man kan drikke fra hatten med hendene frie. Men istedenfor to boksøl er det to vinflasker på

hver side. Men dette er da ikke slik vin skal nytes? Og gud så harry! Vel, kanskje etiketten er der for å bringe oss vinmenesker ned på jorda. Be oss om å huske leken. Den leken vi hadde i oss for så mange år siden (essayister, hit me up).

Vinen dufter bær, og etter å ha sniffet mye kan duften av tobakk også kjennes. Det høres kanskje ekkelt ut, men det føles overraskende luksuriøst og deilig. Smaken er fruktig og ganske lett, men med krydder og hint av lakris i sekundene etter første sipp. Det fruktige vil kunne stå i fin kontrast til tyngre kjøtetter, samtidig som ettersmakens krydrete kvaliteter vil gå til lettere retter. Allsidig OG spennende. Så hvis du vin vil ha med, til det middagsselskap du skal, men menyen deg ukjent, denne utmerket godt kan funke (Yoda, hit me up!)

Emil Domino, vinanmelder i Universitas

Vinvurderingen skjer i samråd med redaksjonen i Universitas.

Dom. Bulliat Bibine Beaujolais Village 2020

Pris: 182,90 kroner

Land: Frankrike

Alkohol: 13 prosent

En bjelke i øyet

I Universitas denne uken kan man lese at teologisk fakultet krever politiattester fra studentene, noe som skal være ulovlig. Gjør dette fakultet selv til skurker? Hva er egentlig en skurk? Og hva synes teologene om Will Smith og *Bad Boys*-filmen fra 2003?

[ring, ring...]

– Infosenteret ved teologisk fakultet.

– Hei! Det er Theo L. Ågesen. Jeg går på videregående og skal søke meg til bachelorstudiet i teologi til høsten. Jeg leste en sak om at fakultet krever politiattester fra studentene. Kan jeg stille deg noen korte spørsmål om dette?

– Det kan du.

– Jeg er kjent med at det finnes prester med rulleblad i Norge. Er disse dårligere enn prestene uten

rulleblad?

– Man må fremvise rulleblad når som søker på det teologiske fakultet.

– Et bibelvers som har betydning for meg personlig, og som dukket opp da jeg leste denne saken, er: *Hvorfor ser du flisen i din brors øye, men bjelken i ditt eget øye legger du ikke merke til?*

– (...) Faglige spørsmål må du ta med en vitenskapelig ansatt

– I saken i Universitas står det at politiet nekter å printe attester. Bru-

kes det utelukkende papir på teologisk fakultet?

– Vi bruker ikke bare papir, nei.

– Det finnes en amerikansk film fra 2003 der Will Smith sier: *we ride together, we die together, bad boys for life. Hvordan stiller den norske kirke seg til bad boys uten rulleblad?*

– Faglige spørsmål må du nesten sende til en vitenskapelig ansatt.

– Vil du vurdere din stilling?

– Hva mener du nå?

– Vi snallast!

KVISS-CORBIN

- Hvilken kontroversiell personlighet har TV2 ansatt som sjakkspert?
- Den nederlandske statsministeren Mark Rutte har nå dannet sin fjerde regjering. Når ble han for første gang valgt til embetet?
- Hvilke to land grenser Moldova til?
- Molière, franskmannen bak mange komiske skuespill som blant annet *Dom Juan* og *Den innbilt syke*, har i år jubileum for sin død. Hvor mange år siden er det siden han døde?
13. februar arrangeres den 56. utgaven av idrettsarrangementet Super Bowl, som også er kjent for sine massive pauseinnslag. Nevn én av de fem artistene som skal opptre i år.
- Hva heter N.W.As album fra 1988 som også deler navn med den biografiske filmen fra 2015?
- Filmens regissør står også bak blant annet *Friday*, *The Italian Job*, *The Fate of the Furious* og *Men in Black: International*, men hva heter han?

- For hvilket navn er Barry en forkortelse?
- Fra hvilken filmserie er komponisten John Barry mest kjent?
- Under hvilket navn, som han deler med Jesu stefar, ble disippelen Barnabas egentlig født?
- Hva heter boken som filmen *Apokalypse nå!* baserer seg på?
- «I love the smell of napalm in the morning» er et kjent sitat fra denne filmen, men hvilken skuespiller uddødeliggjorde det?
- Ken Burns er kanskje mest kjent for den yngre garde på grunn av den nylige dokumentarserien om Vietnamkrigen, men nå har han laget en om et stort idrettsikon. Hvem er det snakk om?
- I hvilket år inntraff alle disse hendelsene? Kappøpet om Sydpolen, Machu Picchu blir gjenopplaget av Hiram Bingham, den meksikanske revolusjonen bryter ut, Anne Rogstad blir første kvinne til å møte på Stortinget, Molde FK blir

stiftet, skuespilleren og politikerens Ronald Reagan blir født og komponisten Gustav Mahler dør.

15. Hvilken råvare brukes til å lage calvados, ostler, trebern og batzi?

16. Nevn ett år da forbudstiden gjaldt i både USA, Russland, Finland, Norge og Island.

17. I hvilket tiår ble det igjen helt lovlig med alkoholholdige drikker på Færøyene?

18. Norges håndballandslag for herrer spiller seg nå gjennom hovedrunden i Europamesterskapet. Nevn to av de fem lagene de deler gruppe med.

19. Fotballspilleren Chris Wood ble nylig overført fra Burnley til Newcastle. Utenom disse to, har han også spilt for to andre nåværende Premier League-lag. Nevn én av dem.

20. I helgen som var fikk en norsk 18-åring sin Premier League-debut for Leeds. Hva heter han?

SVAR/DOM

0–4. **Exphil på Bali:** Du kombinerer chille studier med sol og klamydia, og tar livet med ro. Det vises.

5–9. **AST1010 – Astronomi:** Du er smart nok til å utnytte systemet som gratispassasjer, men dessverre stopper det der.

10–14. **Juss:** Dette var bra, men det rakk ikke helt til topps ... Syt litt på Jodel.

15–20. **Honours: WOW!** Du er sååå flink!!! Gratulerer! Men så er det kanskje ikke så rart, siden du har egen seksjon i biblioteket?

1. David Toska. 2. 2010. 3. Ukraina og Romania. 4. 400 år. 5. Dr. Dre. Snoop Dogg, Eminem, Mary J. Blige og Kendrick Lamar. 6. Straight Outta Compton. 7. F. Gary Gray. 8. Barnabas. 9. James Bond. 10. Josef. 11. Mørkets herte (Heart of Darkness). 12. Robert Duvall. 13. Muhammed Ali (Cassius Clay). 14. 1911. 15. Epile. 16. 1920-1925. 17. 1990-tallet (1992). 18. Russland, Sverige, Spania, Polen og Tyskland. 19. Leeds og Leicester. 20. Leo Hjelde.

Rebus

HINT: Ær'e hær'e er party? Send løsning universitasdesk@gmail.com

FORRIGE LØSNING: «Sportsvasking» Det klarte Stella, Silje, Theodor Bredal-Thorsen, Marita Omdahl og Bob.